

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови з методикою викладання

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

«__» _____ 20__ р.

Реєстраційний № _____

«__» _____ 20__ р.

ПРИЙОМИ ДРАМАТИЗАЦІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ
УМІНЬ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ ЗЗСО НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Кваліфікаційна робота студентки групи

ЗАМм-23

ступінь вищої освіти: магістр

спеціальності: 014.021 Середня освіта

(Англійська мова і література)

Ярошенко Ольги Володимирівни

Керівник: кандидат філософських наук,

доцент Панасюк Ю. В.

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

Кривий Ріг – 2024

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Ярошенко Ольга Володимирівна, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело. Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомена. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ УМІНЬ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	6
1.1. Сутність та характеристика діалогічного мовлення на уроках англійської мови.....	6
1.2. Метод драматизації як засіб формування діалогічних умінь на уроках англійської мови.....	16
Висновки до першого розділу.....	22
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ДРАМАТИЗАЦІЇ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ УМІНЬ У УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ.....	24
2.1. Організація уроку англійської мови із використанням прийомів драматизації.....	24
2.2. Особливості застосування прийомів драматизації на уроках англійської мови.....	33
2.3. Драматична гра як засіб формування діалогічних умінь.....	46
Висновки до другого розділу.....	58
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасному освітньому середовищі все більше уваги приділяється розвитку комунікативних навичок учнів, що є ключовим для їхньої успішної інтеграції в суспільство. Діалогічні вміння, як основа ефективної комунікації, сприяють розвитку критичного мислення, емпатії та здатності до співпраці. Прийоми драматизації, які включають рольові ігри та театральні техніки, пропонують інтерактивний підхід до навчання, що стимулює активну участь учнів. Використання драматизації в освітньому процесі дозволяє створити безпечне середовище для експериментування з мовою та вираженням думок. Такий підхід сприяє не лише покращенню мовленнєвих навичок, але й розвитку емоційного інтелекту, що є важливим аспектом сучасної освіти.

Дослідження ефективності драматизації на уроках англійської мови може допомогти вчителям розробити інноваційні методи навчання, які враховують індивідуальні потреби учнів. У контексті глобалізації, здатність вести діалог стає важливою навичкою, і драматизація може стати ключовим інструментом у її формуванні. Таким чином, вивчення прийомів драматизації для формування діалогічних умінь учнів 5-9 класів є актуальним завданням, що відповідає викликам сучасної освіти. Інтеграція діалогічних практик у навчальний процес сприяє розвитку критичного мислення, емпатії та соціальних навичок, що є важливими для всебічного розвитку особистості. Використання інтерактивних методів, таких як драматизація та рольові ігри, робить навчання більш захопливим та ефективним, що підвищує мотивацію учнів до вивчення англійської мови.

Серед науковців, хто досліджував актуальність формування діалогічних навичок на уроках англійської мови слід відзначити: К. Костюченко [6], О. Бігич [1], Я. Крива [7], А. Наконечна [13], О. Ставрук [22, 23]. Методи драматизації як вивченні діалогічного мовлення на уроках англійської мови досліджували: О. Михайлова [11], І. Сидоренко [18], М. Кумпан [9], І.

Толмачова [26], В. Черниш [30, 31, 32]. Дослідження діалогічного мовлення на уроках англійської мови зосереджується на розвитку комунікативних навичок учнів, що дозволяють їм ефективно взаємодіяти та висловлювати свої думки в різноманітних мовленнєвих ситуаціях.

Об'єкт дослідження: Процес навчання англійської мови учнів 5-9 класів у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО).

Предмет дослідження – Прийоми драматизації, які використовуються для формування діалогічних умінь учнів на уроках англійської мови.

Мета дослідження: Розробити та обґрунтувати ефективні прийоми драматизації для покращення діалогічних умінь учнів 5-9 класів на уроках англійської мови, сприяючи активному залученню учнів у процес навчання та розвитку їхніх комунікативних навичок.

Для вирішення мети поставлені такі **завдання:**

1. Розглянути сутність та характеристику діалогічного мовлення на уроках англійської мови.
2. Проаналізувати метод драматизації як засіб формування діалогічних умінь на уроках англійської мови.
3. Описати організацію уроку англійської мови із використанням прийомів драматизації.
4. Дослідити особливості застосування прийомів драматизації на уроках англійської мови.
5. Визначити драматичну гру як засіб формування діалогічних умінь.

Методи дослідження. Для дослідження теми були використані теоретичні методи дослідження: аналіз літератури (вивчення наукових праць, статей та методичних посібників, які стосуються драматизації та розвитку діалогічних умінь, щоб зрозуміти існуючі підходи та концепції); контент-аналіз (аналіз навчальних матеріалів та ресурсів, які використовуються в процесі драматизації, для визначення їх відповідності цілям розвитку діалогічних умінь), узагальнення.

Практичне значення одержаних результатів. Робота може бути використана для розробки навчальних програм та матеріалів (включення ефективних прийомів драматизації в навчальні програми з англійської мови для учнів 5-9 класів, що сприятиме покращенню комунікативних навичок); інтеграція в позакласну діяльність (для театральних гуртків або мовних клубів, для додаткової практики діалогічних навичок); адаптація матеріалу для інших іноземних мов (застосування розроблених прийомів драматизації для викладання інших іноземних мов, що може бути корисним у полікультурному навчальному середовищі).

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів (п'ять підрозділів), висновків до розділів та загальних висновків. Список використаних джерел – 36 найменувань. Загальний обсяг роботи – 64 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ УМІНЬ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1.1. Сутність та характеристика діалогічного мовлення на уроках англійської мови

Основною та провідною метою у викладанні іноземних мов у загальноосвітній школі є комунікативна мета, яка визначає весь навчальний процес. Однією з основних форм мовного спілкування є діалогічне мовлення. Сучасна освіта вимагає нових пошуків більш раціональної методики навчання діалогічного мовлення, за якої бажані практичні результати досягалися з мінімальною витратою часу та зусиль, а сам процес навчання став би посильним, цікавим та захоплюючим для учнів.

Головна мета навчання учнів іноземної мови – навчитися спілкуватися, тобто навчитися почути іншого учасника спілкування, правильно реагувати на його висловлювання та вміти надати свою інформацію. Тому діалогічне спілкування має бути присутнім на кожному уроці, даючи школярам більше часу на практику мовлення, залучаючи учнів до тематики уроку і, таким чином, роблячи їх активними учасниками процесу навчання, що вирішує проблему мотивації до вивчення іноземної мови. Діалогічна мова може бути помічником на всіх етапах уроку. На етапі запровадження теми короткі діалоги може бути спрямовані породження зацікавленості учнів у цій темі

Незважаючи на те, що діалогічна мова складніше монологічної, з точки зору різноманітності і якості мовних зразків, проте, з точки зору послідовності в навчанні усного мовлення, перевага віддається діалогічному мовленню. Адже саме через діалог відпрацьовуються і запам'ятовуються цілі структури, які потім використовуються в монологічній мові. Вже на початковому етапі навчання англійської мови вчитель повинен допомогти учням набутти вміння користуватися мовою для спілкування.

Діалогічна мова має свої особливості щодо підбору, оформлення та функціональної спрямованості використання мовного матеріалу. Характерним є вживання вступних слів, вигуків, штампів, виразів оцінного характеру, що відображають реакцію співрозмовника, заперечення або підтвердження висловленої думки, сумнів, здивування, побажання. У діалозі застосовуються пара лінгвістичні засоби (жести, міміки) або практичні дії.

Діалогічне мовлення – це форма мовленнєвої діяльності, яка передбачає взаємодію між двома або більше учасниками, які обмінюються інформацією, ідеями, думками та почуттями. Основною особливістю діалогічного мовлення є взаємодія між учасниками, в якій кожен з них активно сприймає та реагує на висловлення партнера. Основними характеристиками діалогічного мовлення є:

- взаємодія – учасники спілкуються між собою, обмінюючись інформацією та думками;
- активність – кожен учасник має можливість висловити свою думку, почути думку партнера та взаємодіяти з ним;
- взаєморозуміння – учасники спрямовані на спільне розуміння та вирішення питань;
- динаміка – діалог може розвиватися, змінюючи напрямок та тему розмови;
- розвиток комунікативних навичок.

Комунікативний підхід у навчанні іноземної мови означає, що з успішного оволодіння цією мовою учні повинні знати як мовні форми (граматику, лексику, вимова), а й мати уявлення у тому, як їх використовуватиме цілей реальної комунікації. Головним компонентом комунікативного підходу є комунікативна компетенція, під якою слід розуміти здатність реалізовувати учнями лінгвістичні знання та вміння, обираючи комунікативну поведінку відповідно до цілей та ситуації спілкування.

Діалог як комунікативна форма усного спілкування, відбувається завдяки обміну висловлюваннями між двома чи кількома особами. Навчальний діалог повинен відображати реальні життєві ситуації, тобто бути ситуативним,

враховувати інтереси підлітків, давати можливість застосувати свій життєвий досвід, тобто бути особистісно-орієнтованим.

Діалогічне мовлення є основою комунікативного методу навчання спілкуванню. Воно характеризується певними комунікативними, психологічними та лінгвістичними особливостями, серед яких варто виділити, насамперед, комунікативний аспект, при оптимальному врахуванні якого мінімізується емоційна напруга та усувається односторонній характер спілкування. З психологічної точки зору діалогічне мовлення завжди вмотивоване. Проте, в умовах навчання мотив сам по собі виникає не завжди. Саме тому необхідно створити умови, за яких у учнів з'явилося б бажання та потреба щось сказати, передати почуття, подискутувати. Крім того, сприятливий психологічний клімат на занятті, зацікавленість у роботі сприятимуть вмотивованості діалогічного мовлення, що є безпосереднім завданням викладача. Діалог передбачає зорове сприйняття співрозмовника й певну незавершеність висловлювань, що доповнюється позамовними засобами спілкування (мімікою, жестами, пантомімікою).

Найбільш типовими комунікативними завданнями є: розпитати, попросити, запропонувати, повідомити, описати, розповісти, пояснити, оцінити, заперечити, обґрунтувати. Для цього учні мають оволодіти різними функціональними типами діалогів, серед яких розрізняють чотири типи:

1. Діалог-розпитування. Цей вид діалогу передбачає одну сторону, яка задає питання, а інша сторона відповідає на них. Це може бути взаємне опитування для отримання інформації або встановлення контакту. Діалог-розпитування сприяє розвитку навичок слухання та відповіді на запитання.

2. Діалог-домовленість. У цьому виді діалогу сторони приходять до спільної домовленості або узгодження щодо певної справи, плану або рішення. Це може бути обговоренням плану дій, узгодженням умов або вирішенням конфлікту. Діалог-домовленість сприяє розвитку навичок дискусії та вирішення конфліктів.

3. Діалог-обмін враженнями. У цьому виді діалогу сторони обмінюються своїми враженнями, думками або почуттями щодо певної ситуації, події або досвіду. Це може бути обговоренням вражень від прочитаної книги, переглянутого фільму або відвіданої події. Діалог-обмін враженнями сприяє розвитку навичок висловлювання власних думок та емоцій.

4. Діалог-обговорення. У цьому виді діалогу сторони обговорюють певну тему, проблему або питання, висловлюючи свої думки, аргументи та погляди. Це може бути дискусія навколо актуальної теми, аналіз проблеми або обговорення плану дій. Діалог-обговорення сприяє розвитку навичок аргументації, висловлювання своєї точки зору та вміння слухати інших.

При навчанні школярів діалогічного мовлення вирішуються такі основні завдання: По-перше, дати поняття діалогу в усьому його різноманітті, в його природній формі, щоб учні переконалися, що питання-відповіді це найпоширеніша форма діалогічного спілкування. На різних прикладах слід показати учням, що мова лише тоді буде живою, природною та посправжньому діалогічною, якщо до змісту реплік включатимуться вітання, повідомлення, запрошення, вираження різноманітних почуттів (здивування, подяки, впевненості, сумніви), оцінка фактів.

По-друге, навчити учнів необхідним реплікам, натренувати їхній рівень автоматизму при вживанні у конкретній ситуації. По-третє, навчити учнів обмінюватися цими репліками у відповідних ситуаціях, тобто навчити їх вести власне діалог. Здійсненню цих завдань, окрім суто методичних прийомів, допомагає безпосередньо мовний матеріал підручників із системою лексичних добірок, спеціальних вправ та текстів.

Учні оволодівають різними типами діалогів на основі складної системи мовленнєвих навичок і вмінь, зумовлених лінгвістичними і психологічними особливостями діалогічного мовлення. Навички і вміння формуються поетапно в процесі виконання учнями системи вправ. В навчанні діалогічного мовлення можна виділити три етапи:

1) засвоєння учнями діалогічних єдностей (діалогічна єдність – сукупність реплік, що характеризується структурною, інтонаційною та семантичною завершеністю);

2) засвоєння мікродіалогів (мікродіалог розглядають як засіб вираження основних комунікативних інтенцій партнерів по спілкуванню. Він є імпліцитною структурою, основою розгорнутого діалогу і включає взаємопов'язані ланцюжки діалогічних єдностей, які ще називаються діалогічним цілим. Мікродіалоги відрізняються від діалогічних єдностей не лише обсягом, але й своєю відносною завершеністю. Власне діалог (розгорнутий діалог) складається з двох-трьох мікродіалогів);

3) самостійне складання учнями власних діалогів (діалог – це різновид прямої мови, одна з форм передачі чужої мови, двох чи більше осіб) **(Птушка)**.

Формування діалогічного мовлення учнів у процесі виконання системи вправ може бути розділене на кілька етапів:

Підготовчий етап: Вивчення та усвідомлення правил діалогічного мовлення. Вивчення лексики та фразеології, необхідної для ведення діалогу. Вправи на вимову та інтонацію для відтворення натурального мовлення.

Етап моделювання: Виконання вправ, де учні повторюють та відтворюють готові діалоги. Рольові ігри, де учні відтворюють реальні ситуації та ведуть діалоги. Вправи на запитання та відповіді для розвитку вміння вести діалог.

Етап практики: Виконання вправ, де учні створюють власні діалоги на задану тему. Групові вправи, де учні обговорюють питання та розв'язують завдання у формі діалогу. Використання інтерактивних методів навчання, таких як рольові ігри, дебати або дискусії.

Етап коригування та оцінювання: Взаємна корекція та аналіз виконаних діалогів для виявлення помилок та вдосконалення навичок. Оцінювання учнів за їхнім рівнем володіння діалогічним мовленням та вмінням вести діалоги. Таким чином, учні поступово зможуть розвивати навички діалогічного мовлення, від відтворення готових діалогів до самостійного ведення діалогів на

різні теми. Регулярна практика і взаємодія сприяють покращенню комунікативних навичок учнів.

У методиці викладання іноземних мов сформувалося два шляхи навчання діалогу – дедуктивний та індуктивний. При дедуктивному підході процес навчання починається з цілого діалогічного зразка, який розглядається як структурно-інтонаційний зразок для створення йому подібних. Діалог-зразок – це діалогічний комплекс, що складається з групи діалогічних єдностей.

Процес навчання починається з того, що діалог спочатку прослуховується повністю, заучується напам'ять, потім відбувається варіювання його лексичного наповнення, відпрацювання елементів. Прихильники такого підходу посилаються на те, що в природних умовах дитина вивчає систему мови «згори донизу»: від великих інтонаційно-синтаксичних блоків до їх елементів. Недоліком цього підходу є те, що він практично не розвиває вміння самостійно використовувати матеріал у мові, акцентуючи основну увагу на формальній стороні діалогу. Шлях від повноцінного діалогу до вивчення його елементів призводить до того, що настає рання автоматизація елементів у тому взаємозв'язку, в якому вони використані у цілому діалозі. Це призводить до його механічного заучування та обмежує можливості безперешкодної розмови в нових умовах.

Другий підхід – індуктивний, що передбачає шлях вивчення елементів діалогу до незалежного його ведення з урахуванням навчально-мовленнєвої ситуації. Даний підхід набуває все більше прихильників завдяки тому, що з перших кроків спрямовує на навчання взаємодія, що лежить в основі діалогічного мовлення; формування мовних навичок і умінь у своїй шляху здійснюється під час спілкування. Опора на аналогію відіграє чималу роль на нижній щаблі розвитку умінь, при освіті первинних умінь, і тут стандартний діалог може зіграти свою роль, не для заучування, а як зразок для наслідування. На вищому рівні на перший план виступає завдання навчити учнів самим планувати мовні дії через розуміння мотивів, цілей, і навіть можливих наслідків дії, розгортати зміст і форму мовних сенсів.

Відповідно до індуктивного підходу навчання процес підготовки до ведення діалогу містить у собі такі функції: покращення психічних механізмів мови; розвиток навичок вживання мовного матеріалу, характерного для діалогічного мовлення; оволодіння вмінням взаємодіяти з партнерами за умов зовнішньої та внутрішньої мовної ситуації.

При організації навчальної діяльності, спрямованої в розвитку навичок діалогічного спілкування, вчитель повинен керуватися сучасними підходами до навчання. Деякі традиційні підходи до навчання діалогу приділяють надто велику увагу граматичній правильності мови, внаслідок чого виникають проблеми, небажання говорити через страх зробити помилку. Основні причини труднощів, що виникають при виконанні завдань з діалогу це: надто пильна увага вчителя до помилок, відсутність мотивації, відсутність необхідної підтримки (лінгвістичної та психологічної).

Організація роботи вчителя англійської мови для розвитку діалогічного мовлення учнів повинна бути творчим і багатогранним процесом. Ефективними є інтерактивні вправи, рольові ігри, драматичні вправи. Організація учнів у пари або малі групи стимулює взаємодію, що допоможе навчатися обговорювати теми, вирішувати проблеми в команді. Необхідне додаткове використання автентичних матеріалів: відео, подкасти, щоб забезпечити учнів зразками природного діалогічного мовлення. Після перегляду або прослуховування можна організувати обговорення або дебати. Регулярні обговорення на різні теми, які цікавлять учнів, можуть мотивувати їх висловлювати свої думки та аргументувати позиції. Вчитель може задавати питання, які стимулюють критичне мислення та обговорення. Використання технологій, таких як мовні додатки, онлайн-платформи для обміну повідомленнями або відеоконференцій, може розширити можливості для практики діалогічного мовлення.

Сучасний підхід до навчання діалогу передбачає такі ключові моменти, які допомагають подолати труднощі під час навчання діалогічного мовлення:

- персоналізація, тобто учні успішніше виконують завдання, які припускають описати свій життєвий досвід, уявити себе на місці дійової особи;
- побудова діалогів, у яких можлива варіативність, створення власної сюжетної лінії, виявити свою індивідуальність;
- більше працювати в парах, групах, тому що це знімає проблеми сором'язливості та дає можливість збільшити час практики розмовної мови на уроці;
- дотримуватись балансу між правильністю мови та вільним володінням мовою, вчитель повинен усвідомлювати, що при спонтанній мові та на етапі навчання не можна концентрувати увагу на граматичній правильності мови;
- завдання вчителя забезпечити учня інструментарієм для успішного ведення розмови, дати час на підготовку, якщо завдання передбачає використання нових лексико-граматичних чи мовних одиниць, що неодмінно позначиться на лексико-граматичній наповнюваності та швидкості мови під час розігрування діалогу;
- вчитель повинен надати учням можливість більше говорити на уроці, звівши до мінімуму час, коли каже учитель, тим більше на старшому ступені навчання. Урок має бути спланований на навчання школярів, а чи не для практики вчителя.

Таким чином, індивідуальний підхід та врахування рівня кожного учня допоможе вчителю вивести на новий рівень розуміння іноземної мови. Це додаткова підтримка для тих, хто відчуває труднощі, або складніші завдання для більш просунутих учнів. Надання конструктивного зворотного зв'язку після діалогів допомагає учням усвідомити свої сильні сторони та області для покращення. Важливо робити це в позитивному ключі, щоб підтримувати мотивацію. Використання інтерактиву, таких як мовні квести або настільні ігри, що вимагають спілкування, може зробити навчання веселим і захоплюючим.

Розвиток діалогічного мовлення на уроках англійської мови має велике значення для учнів, оскільки сприяє активному використанню мовленнєвих навичок, покращує комунікативні здібності та сприяє взаєморозумінню між учнями. Основні переваги розвитку діалогічного мовлення на уроках англійської мови включають:

- Активне використання мовленнєвих навичок: учні мають можливість вільно висловлювати свої думки, ідеї та почуття на англійській мові, що сприяє покращенню їхнього лексичного запасу та граматичних навичок.
- Розвиток комунікативних здібностей: діалогічне мовлення допомагає учням вчитися ефективно спілкуватися, слухати та реагувати на висловлення партнера, вирішувати конфлікти та розв'язувати проблеми.
- Взаємне взаєморозуміння: учні навчаються слухати та розуміти іншу точку зору, висловлювати свої думки та думки партнера, що сприяє розвитку толерантності та взаємоповаги.
- Підвищення мотивації до вивчення мови: діалогічне мовлення робить процес вивчення англійської мови цікавішим та захоплюючим, оскільки учні відчують себе активними учасниками уроку.

Отже, розвиток діалогічного мовлення на уроках англійської мови є важливим елементом навчання, який сприяє не лише вивченню мови, а й розвитку комунікативних навичок та соціальних вмінь учнів. При навчанні діалогу велике значення має формування вміння спонтанно реагувати на репліки партнера, а також вміння реалізовувати мовні ситуації за допомогою різних мовних та мовних засобів.

Формувати дані навички можна лише під час навчання діалогічної спілкуванню, а й у процесі роботи з текстом, при вдосконаленні лексичних, граматичних, фонемних навичок. Деякі завдання та вправи можна успішно використовувати як розминку або цікаву паузу на уроці. Формування діалогічних умінь на уроках англійської мови є складним, але дуже важливим процесом, який сприяє розвитку комунікативних навичок та покращенню рівня

володіння мовою. Застосування вищезазначених основ допоможе учителю ефективно розвивати діалогічне мовлення учнів та забезпечити їм можливість успішно спілкуватися на англійській мові. Загалом, успішний розвиток діалогічного мовлення залежить від створення безпечного та підтримуючого середовища, де учні відчують себе впевнено, мають можливість експериментувати та повідомляти вчителю про свої труднощі.

Вивчення діалогічного мовлення на уроках англійської мови є надзвичайно актуальним для учнів різних класів, оскільки воно розвиває навички ефективної комунікації, які є важливими в сучасному глобалізованому світі. Цей підхід сприяє не лише покращенню мовних навичок, але й розвитку критичного мислення та здатності працювати в команді. Включення діалогічного мовлення в навчальний процес допомагає учням відчувати впевненість у використанні мови в реальних життєвих ситуаціях. Таким чином, акцент на діалогічне мовлення сприяє всебічному розвитку учнів і підвищує їхню конкурентоспроможність у майбутньому.

1.2. Метод драматизації як засіб формування діалогічних умінь на уроках англійської мови

На етапі розвитку вивчення іноземних мов дедалі більше звертають увагу на розвиток творчої мови учнів, навчання адекватному вираженню найскладніших думок стосовно умов і учасників спілкування, а чи не просто мовленнєве реагування і мовленнєве пристосування до комунікативної ситуації. Навчання має бути організоване так, щоб дитина здобувала знання, а не отримувала їх для запам'ятовування в готовому вигляді, щоб вона опановувала навички та вміння в результаті своєї праці.

Одним із таких прийомів, що відповідає багатьом із цих вимог, є метод драматизації, який дозволяє опановувати основами всіх видів мовної діяльності, оскільки створює основу навчання аудіювання, читання, говоріння і письма; він надає умови для становлення творчої, емоційно-вольової,

інтелектуально розвиненої особистості; сприяє позитивному впливу формування психічних процесів дітей середнього шкільного віку. Цей прийом можна використовувати як мотивації та підвищення інтересу до вивчення іноземної мови.

Драматизація як засіб формування діалогічних умінь сприяє досягненню наступних цілей:

1. Освітня: поглиблення знань з предмета, розширення лексичного запасу, отримання додаткової лінгвокраїнознавчої інформації про англomовні країни, комплексне застосування навичок вживання досліджуваних у середній та середній школі часів англійської мови в монологічному та діалогічному мовленні учнів, постановка вимови та відпрацювання фонетичних труднощів при драматизації творів та багато інших цілей, що ведуть до основного завдання, використовуючи отримані знання, застосовувати їх при спілкуванні іноземною мовою, можливість «виходу в мову».

2. Розвиваюча: розвиток навичок мовлення, формування особистості, здатної до міжкультурного спілкування через комунікативні вміння; розвиток мислення, пам'яті, уваги, акторської майстерності; розвиток інтелектуальної, емоційної та мовної активності дітей, які в сукупності забезпечують сприятливі умови для оволодіння мовою.

3. Виховна: виховання вміння працювати у команді дружного колективу, ознайомлення з культурою та звичаями англomовних країн (виховання соціокультурної компетенції); всебічний розвиток дитини засобами іноземної мови.

Драматизація у позаурочній діяльності виступає як ефективного засобу підвищення мотивації до оволодіння іншомовним спілкуванням. Саме драматизація допомагає дітям «зануритися в мову», подолати мовний бар'єр.

По-перше, драматизація, як ніякий інший прийом, може допомогти вчителю подолати опір дитини вивченню іноземної мови, роблячи процес вивчення англійської цікавим, що приносить задоволення; ставлячи перед

учнем реалістичні цілі, успішно досягаючи яких, він хотітиме рухатися далі; пов'язуючи досвід дитини вивчення мови з його життєвим досвідом.

По-друге, драматизація здатна викликати в учнів більше бажання вивчати мову і вдосконалюватися у ньому, оскільки більшість відповідальності перекладається з педагога на учня, і дитина розуміє, що вона не має права підвести своїх друзів, а тому більш серйозно підходить до роботи з текстом постановки: беручи участь у драматизації, учень часто потрапляє в ситуацію «творчої напруги», що вимагає ухвалення негайного рішення. Якщо, наприклад, дитина забула текст, то найчастіше вона активізує всі свої сили і починає говорити спонтанно, оскільки добре уявляє предмет розмови, розуміє ситуацію спілкування, має напрацьовану лексику.

Вчителі, що використовують драму, як методичний прийом, відзначають у своїх учнів підвищення рівня мотивації до вивчення іноземної мови на різних етапах, підвищення самооцінки дітей, здатності до емпатії, зняття скутості та сором'язливості, позбавлення від страху припуститися помилки. Завдяки драматизації розвивається емоційна сфера дитини. Все це сприяє також створенню психологічного клімату, сприятливого вивчення іноземної мови.

Таким чином, процес навчання іноземної мови засобами драматизації сприяє соціальному, емоційному, інтелектуальному та лінгвістичному становленню особистості учня. Використання драматизації також мотивує вчителя на те, щоб максимально зважати на інтереси та потреби учнів. Драматизація, як і будь-який інший прийом, дозволяє вчителю найповніше здійснювати особистісно-орієнтований підхід. Кожен учень може розвиватися у мові відповідно до своїх здібностей.

Драматизації сприяє підвищенню організації пізнавальної діяльності під час уроків англійської; учні найбільш сприйнятливі до діяльної форми уроку; навчальна програма, підручник та шкільна практика дозволяють вчителю працювати творчо та використовувати, зокрема, прийоми драматизації на уроках англійської мови; навчально-методична література – один із основних засобів розробки драматизацій.

Таким чином, можна з упевненістю констатувати, що на заняттях з англійської мови необхідне застосування інтерактивних або театральних ігор з метою підвищення ефективності іншомовного спілкування, розширення словникового запасу та розвитку учнів. Також важливо відзначити, що в даний час існує безліч можливостей і засобів навчання, якими сучасні вчителі повинні неодмінно користуватися і робити свої уроки цікавішими та продуктивнішими.

Драматизація є ефективним методом для формування діалогічних умінь на уроках англійської мови, оскільки це сприяє активному використанню мовлення, розвитку спонтанності та впевненості у власних знаннях. Учні можуть втілювати різні ролі та ситуації, що допомагає їм відчувати себе в реальних комунікативних ситуаціях. Наприклад, за допомогою рольової гри «в ресторані» де учні відтворюють діалоги між офіціантом та клієнтом.

Учні можуть створювати короткі сценки на задану тему або ситуацію. Це дозволяє їм використовувати вивчені лексичні одиниці та граматичні конструкції у реальних контекстах. Використання міміки та жестів може допомогти учням виразніше виражати свої думки та почуття під час діалогів. Це також сприяє розвитку невербальної комунікації. Учні можуть бути запрошені до імпровізаційних вправ, де вони повинні швидко реагувати на нові ситуації та використовувати англійську мову для спілкування. Використання діалогічних вправ, де учні мають спілкуватися один з одним на певну тему, допомагає розвивати навички слухання, розуміння та відповіді в англійській мові. Ці прийоми драматизації можуть бути використані для активізації мовленнєвої діяльності учнів на уроках англійської мови та сприяти формуванню їх діалогічних умінь.

Драматизація сприяє практичному використанню мовлення в реальних ситуаціях, що дозволяє учням відчувати себе у ролі реальних співрозмовників, що сприяє їхньому розвитку в мовленнєвій сфері. Ось деякі ключові аспекти методу драматизації для формування діалогічних умінь:

1. Реалістичні ситуації. Під час драматизації учні відтворюють реальні ситуації, такі як походження в аеропорту, розмова з лікарем або замовлення їжі

в ресторані. Це допомагає їм навчитися використовувати англійську мову в практичних ситуаціях.

2. Рольові ігри. Учні можуть взяти на себе різні ролі під час драматизації, що дозволяє їм відчувати себе в шкірі іншої особи та використовувати відповідну лексику та граматику.

3. Відтворення діалогів. Учні можуть відтворювати діалоги з підручника або створювати власні діалоги на задану тему. Це допомагає їм вдосконалити навички спілкування та розуміння мовлення.

4. Використання невербальних засобів. Під час драматизації учні можуть використовувати міміку, жести та інші невербальні засоби для виразного спілкування, що допомагає їм краще передавати свої думки та почуття.

5. Формування впевненості. Драматизація допомагає учням відчувати себе впевнено у власних знаннях та вміннях використовувати англійську мову у реальних ситуаціях.

Під терміном «драматизація» також слід розуміти процес входження учня в ту чи іншу роль та програвання цієї ролі іноземною мовою. У методичній літературі можна зустріти й такі терміни позначення даного методичного прийому, як інсценування, постановка, навчальний / дидактичний театр, театралізація.

У процесі навчання інсценування, театральні постановки та ігри-драматизації є важливим та необхідним елементом у процесі вивчення іноземної мови. Така серйозна перешкода як «мовний бар'єр» стає легко переборною, як тільки учні потрапляють у ситуацію гри, рольової взаємодії, виявляються залученими до загального творчого процесу.

У процесі навчання іноземної мови використовуються такі типи драматизації: пантоміма, імпровізація, неформальна та формальна драматизація. У роботі над театральною постановкою іноземною мовою можна назвати кілька основних етапів. Першим є етап запровадження тексту, який передбачає ознайомлення зі змістом тексту, і навіть з автором п'єси, його

книжками і твором, уривок з якого призначений постановки. На цьому етапі можна використовувати знання учнів з інших дисциплін (літератури, історії, філософії тощо).

Драматизація, заснована на дії, яку виконує сам учень, є найбільш дієвою і безпосередньо пов'язує художню творчість із особистими переживаннями. Це стимулює навички «активної мови» за рахунок словникового запасу, удосконалюється апарат артикуляції. Учень засвоює більше слів з іноземної мови, виразні засоби та інтонації, що відповідають характеру героїв та їхніх вчинків. Так у процесі роботи над виставою, виразністю реплік персонажів удосконалюється культура мови її інтонаційного ладу. Використана роль, репліки ставлять дитину перед необхідністю ясно, чітко, зрозуміло говорити.

Багато ігор припускають розподіл учнів на «виконавців» та «глядачів», що дозволяє дати можливість оцінити дії інших та порівняти їх зі своїми власними. Після таких ігор учні висловлюють свою думку, хто з них зіграв краще за свою роль. Це сприяє розвитку зв'язного мовлення, вмінню робити висновок та взаємодіяти під час діалогу.

Велику увагу приділяли розвитку інтонаційної виразності мови, яка є однією з передумов комунікативної компетенції учня, що сприяє посиленій взаємодії її з однолітками та вчителями, задоволенню інтелектуальних та емоційних потреб. Інтелектуальною виразністю мови опановують у процесі спілкування з дорослими, зразок промови вихователя, його тембр, емоційне забарвлення є засобом чи прийомом навчання виразного читання. З метою розвитку апарату артикуляції використовували ігри циклу «театр скоромовок», в яких інсценували сценки на матеріалі скоромовок.

Метод драматизації на уроках англійської мови є дієвим інструментом для покращення мовних навичок учнів, що дозволяє активно зануритися в мовне середовище, розвиваючи здатність до імпровізації та творчого мислення. Використання драматизації сприяє покращенню вимови та розуміння культурного контексту мови. Загалом, цей метод не лише робить навчання більш цікавим і захоплюючим, але й підвищує впевненість учнів у

використанні англійської мови в реальних життєвих ситуаціях. Драматизація також сприяє розвитку емоційного інтелекту учнів, допомагаючи їм краще розуміти та виражати почуття через мову. Вона стимулює командну роботу та взаємодію, оскільки учні часто працюють у групах для підготовки та виконання сценок. Завдяки цьому методу учні отримують можливість практикувати мову в безпечному середовищі, що заохочує їх до активного використання англійської мови поза класною кімнатою. Метод драматизації є ефективним засобом для формування діалогічних умінь на уроках англійської мови, оскільки він сприяє практичному використанню мовлення та розвитку комунікативних навичок учнів; сприяє розвитку комунікативних навичок, покращенню володіння мовою та підвищенню мотивації до навчання.

Висновки до першого розділу

Основи формування діалогічних навичок в учнів є ключовим елементом успішного вивчення іноземної мови. Цей процес вимагає від вчителя орієнтуватися у прийомах, які зацікавлять учнів до активної участі у діалогічних вправах. Деякі з основних принципів формування діалогічних умінь у школярів на уроках англійської мови включають створення сприятливої атмосфери для спілкування, залучення та стимулювання учнів до діалогічних вправ. Важливо щоб учні мали можливість висловити свою думку та почути думку інших. Постійна практика та повторення допоможуть сформувати та закріпити навички діалогічних умінь. Для цього необхідно розробляти різні методи та форми діалогічного мовлення, такі як рольові ігри, дискусії, дебати.

Одним із ефективних прийомів для розвитку діалогічного мовлення є метод драматизації, який дозволяє створити живу та захоплюючу атмосферу, де учні можуть відчувати себе акторами та вільно виражати свої думки та почуття через рольові ігри, сценки та імпровізацію. Під час драматизації учні отримують можливість не лише використовувати мову у реальних ситуаціях, але й розвивати навички спілкування, слухання та реагування на висловлені думки партнерів. Цей процес сприяє покращенню комунікативних навичок учнів, а також підвищує їхню впевненість у власних здібностях у мовленні.

Крім того, метод драматизації допомагає учням краще засвоювати новий мовний матеріал, оскільки він викликає емоційну реакцію та запам'ятовування через відтворення реальних ситуацій. Такий підхід до навчання сприяє активізації мовленнєвої діяльності учнів та підвищує їхню мотивацію до вивчення англійської мови.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ДРАМАТИЗАЦІЇ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ УМІНЬ У УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ

2.1. Організація уроку англійської мови із використанням прийомів драматизації

Уроки іноземної мови традиційно перевантажені неусвідомленим і численним повторенням граматичних структур, заучувати слова і тексти, які не залишають практично нікого в захваті від уроку. Теоретична педагогіка визначає іншомовну освіту, як соціально та індивідуально обумовлений процес, і результат комунікативного, когнітивного та духовно-морального розвитку учня, що опановує іноземну мову як засіб спілкування та пізнання. Тобто, процес оволодіння іноземною мовою розглядається, як феномен цілісний, який не варто штучно поділяти на комунікативні, когнітивні та духовно-культурні цілі та зміст навчання, з упором на когнітивні.

Переорієнтація акцентів в іншомовній освіті з формального та логічного навчання має перейти на творче та емоційне, що допоможе більш ефективно здійснювати навчання. Особливу увагу приділяють елементам та прийомам драматичного мистецтва. Для того, що правильно організувати урок з прийомами драматизації необхідно правильно підібрати матеріал:

1. Відповідність темі, ідеї, тобто її проблемна спрямованість, актуальність.
2. Матеріал повинен мати конкретний адресат, враховувати специфіку складу аудиторії, місце проведення.
3. Стилiстична сумісність матеріалу.
4. Відносна новизна як художнього, так і документального матеріалу.
5. Цілісність, закінченість фактів, достовірність подій.
6. Можливість, йдеться про документальний матеріал, гнучкість для сценічної обробки, тобто для драматизації та театралізації.

7. Художньо – естетична цінність матеріалу, його педагогічна спрямованість.

Правильно організований урок англійської мови з використанням прийомів драматизації – це урок, де викладач використовує різноманітні драматичні елементи для залучення учнів до навчання та сприяння їхньому активному вивченню мови. На такому уроці можуть бути використані наступні прийоми драматизації:

1. Рольові ігри: учні можуть виконувати різні ролі, спілкуючись між собою на англійській мові. Це допомагає їм відчувати себе в реальних ситуаціях спілкування та використовувати мову у практичних цілях.

2. Драматичні читання: учні можуть читати тексти або діалоги з емоціями та інтонаціями, що допомагає краще засвоювати мовні конструкції та виразно висловлювати свої думки.

3. Сценки: учні можуть створювати та виконувати короткі сценки на англійській мові, де вони використовують вивчені лексичні одиниці та граматичні структури.

4. Міміка та жести: викладач може використовувати міміку та жести для пояснення нового матеріалу або відтворення ситуацій, що допомагає учням краще зрозуміти і запам'ятати матеріал.

Такий підхід до викладання англійської мови допомагає зробити уроки цікавішими та ефективнішими, сприяє розвитку комунікативних навичок учнів та підвищує їх мотивацію до вивчення мови.

У методиці викладання іноземної мови визначилися два шляхи навчання діалогічного мовлення:

1) Дедуктивний шлях. Навчання відбувається за принципом «згори донизу», тобто від загального до часткового. Навчання починається з цілого абзацу, який розглядається як структурно-інтонаційний еталон для сприйняття на слух діалогу, для виявлення особливостей певного діалогу: звернень, кліше, еліптичних речень, модальних слів, для відтворення діалогу з ролей, для

стимулювання діалогічного спілкування на основі подібної ситуації шляхом виділення варіативних елементів, для відтворення видозміненого діалогу.

2) Індуктивний шлях. Навчання відбувається за принципом «знизу нагору», тобто від приватного до загального. Цей шлях заснований на запам'ятовуванні та репродукції. Учні на основі серії вправ на певному етапі навчання, опановують різні мовні фрази, дії. Разом із відпрацюванням окремих реплік ведеться навчання взаємодії учнів у межах виділених типів мікродіалогів, які допомагають розвивати невербальні та вербальні стимули.

Застосування індуктивного методу під час навчання діалогічного мовлення передбачає відсутність діалогу-зразка в учнів. Наприклад, учні не можуть прочитати деякі слова, тому буде складно використовувати запропонований зразок. Тоді має використовуватися передбачуваний діалог, тобто вільний, адже діалог за зразком може не розкрити свободу та творчість учнів. Тобто, мова не просто про використання діалогу, а про навчання діалогічної форми спілкування. У часовому плані елемент драматизації – це цілісний цикл керованої взаємодії між учителем і учнями. Виділяється три основні етапи:

1. Підготовчий етап: ознайомлення з темою твору, її сюжетом, постановкою комунікативного завдання, описом та розподілом рольового складу; робота над мовним матеріалом, що використовується для проведення гри.

2. Проведення частини діалогу за твором.

3. Підбиття підсумків.

Також можна застосувати більш детальніший план: підготовчий етап у класі (вступна бесіда вчителя, ознайомлення з комунікативною ситуацією та лексикою); підготовчий етап (читання текстів, статей із проблеми); проведення діалогу; завершальний етап. Заключний етап є необхідним елементом в драматичному прийомі, що передбачає виконання певних завдань (наприклад, написати листа другу, статтю).

Прийом драматизації може проводитись у парах, у підгрупі, у групі. Це залежить від підготовленості учнів та поставленої мети драматичного твору. Найпростіше проводити діалог в парах. Тут, наприклад, можна використовувати анкети, які учні заповнюють, ставлячи одне одному питання.

Правильно організована ситуація комунікативного спілкування, у якій необхідно вирішити певні проблеми чи комунікативні завдання є сильним стимулом розвитку спонтанної промови. Тому дуже важливим є єдиний сюжет, відповідно до обраної комунікативної ситуації та діалогічних відносин між учасниками спілкування. Учні можуть обирати ролі самих себе, але частіше вони виконують образ будь-якого персонажа у специфічній ситуації. Вводити елементи драматизації у навчальний процес потрібно поступово, почати слід із найпростіших діалогічних форм. Також можна застосувати такий прийомом, як запровадження будь-якої ролі в сюжетну лінію.

Учні 5-7 класів є досить специфічною аудиторією для вивчення англійської мови, оскільки вони перебувають у перехідному віці, коли їхні інтереси, здібності та способи навчання постійно змінюються. Для організації уроку саме для учнів 5-7 класів, необхідно враховувати їхні психофізіологічні особливості, що допоможе конструктивно побудувати урок:

1. Велика енергія та активність: необхідно включати рухові вправи та ігри під час уроків, щоб зберегти їхню увагу та зацікавленість.

2. Коротка тривалість уваги. Учні 5-7 класів можуть швидко втомлюватися від одноманітних завдань, тому важливо змінювати види діяльності під час уроку, використовувати різноманітні методи навчання та включати інтерактивні елементи.

3. Схильність до гри та розваг. Важливо використовувати ігрові елементи, рольові ігри та драматизацію під час уроків для залучення їхньої уваги та активної участі.

4. Соціальна активність. Учні 5-7 класів починають розвивати соціальні навички та вміння спілкуватися з однолітками. Важливо створювати можливості для співпраці та взаємодії між учнями під час уроків.

5. Потреба у підтримці та похвалі. Учні цього віку часто потребують підтримки та похвали від вчителя. Важливо створювати позитивну атмосферу на уроці, підтримувати учнів у їхніх зусиллях та заохочувати їх до активної участі.

Загалом, важливо враховувати індивідуальні особливості учнів 5-7 класів під час організації уроків англійської мови, створювати цікаві та інтерактивні заняття, а також підтримувати позитивну атмосферу на уроці. Організація уроку англійської мови для учнів 5-7 класів з використанням прийомів драматизації може виглядати наступним чином:

1. Вступна частина:

- Вчитель може вітати учнів та пояснити мету уроку.
- Запропонувати коротку розминку або гру для розслаблення.

2. Пояснення нового матеріалу:

- Вчитель може використовувати драматизацію для пояснення нових лексичних одиниць та граматичних конструкцій.
- Учні можуть брати участь у рольових іграх або драматичних читаннях для закріплення матеріалу.

3. Вправи та активності:

- Учні можуть створювати та виконувати короткі сценки на задану тему або ситуацію.
- Вчитель може організувати гру «Міміка та жести», де учні використовують міміку та жести для передачі різних емоцій та ситуацій.

4. Заключна частина:

- Підбиття підсумків уроку та повторення вивченого матеріалу.
- Закінчення уроку заохоченням учнів та позитивним настроєм.

Під час організації уроку важливо враховувати інтереси та можливості учнів, створювати дружню та підтримуючу атмосферу, а також використовувати різноманітні драматичні прийоми для залучення учнів до навчання. Такий підхід допоможе зробити уроки цікавими та ефективними,

сприяти розвитку комунікативних навичок учнів та підвищити їхню мотивацію до вивчення англійської мови.

Організація драматичного уроку з англійської мови для учнів 5-7 класів може передбачати такі етапи:

1. Вступна частина (10 хвилин): обговорення теми уроку, наприклад, казки або відомої історії. Провести коротку розминку з учнями, щоб розігріти їхню увагу та налаштувати на творчий лад. Це можуть бути прості вправи на міміку або голос.

2. Ознайомлення з матеріалом (15 хвилин): прочитати або розказати учням історію, яку вони будуть драматизувати; використовувати адаптовані тексти, щоб відповідати рівню володіння мовою учнів. Обговорення основних подій, персонажів і ключові фрази, які будуть використовуватися в сценках.

3. Розподіл ролей і підготовка (20 хвилин): розділ учнів на групи та призначення ролей. На цьому етапі важливо залучити неактивних учнів (якщо такі є), підібрати ролі, які їм цікаві, або ті, які кидають їм виклик. Дати учням час на підготовку. Вони можуть працювати над своїми репліками, жестами та взаємодією з іншими персонажами.

4. Виконання сценок (25 хвилин): запросити кожену групу представити свою сценку перед класом. Необхідно заохочувати учнів бути експресивними та використовувати англійську мову якомога природніше. Після кожної сценки обговоріть з класом, що їм сподобалося, і дайте позитивний зворотний зв'язок.

5. Підсумки та рефлексія (10 хвилин): провести обговорення, де учні можуть поділитися своїми враженнями від уроку. Запитайте їх, що вони дізналися нового і як почувалися під час виконання. Зробити висновки, виділяючи ключові мовні навички, які були розвинені, такі як вимова, інтонація та впевненість у мовленні.

Після такого уроку, вчителю важливо зробити висновки щодо кожного учня, як вони справилися із завданнями та наскільки були активними, зацікавленими у даному форматі уроку.

Учні 8-9 класів – це вже досить старші учні, які мають свої власні особливості та потреби у вивченні англійської мови. Розглянемо характеристики учнів 8-9 класів, які варто враховувати при організації уроків англійської мови:

1. Більша концентрація та самостійність. Учні цього віку зазвичай можуть тримати увагу на довший час і вже мають досвід самостійної роботи. Важливо надавати їм можливість працювати самостійно, виконувати дослідницькі завдання та розвивати критичне мислення.

2. Потреба у практичних навичках. Учні 8-9 класів починають активно цікавитися застосуванням англійської мови у реальних ситуаціях. Важливо включати практичні завдання, рольові ігри та ситуативні вправи, які допоможуть їм вдосконалити комунікативні навички.

3. Підвищений рівень вимог. Учні цього віку можуть мати високі вимоги до себе та свого навчання. Важливо стимулювати їх до досягнення нових цілей, надавати складніші завдання та виклики, які допоможуть їм розвивати свої здібності.

4. Самовираження та творчість. Учні 8-9 класів можуть мати більш розвинені творчі здібності та бажання висловлювати свої думки та ідеї. Важливо створювати можливості для самовираження, наприклад, через написання творів, дискусії та презентації.

5. Підтримка та визнання. Учні цього віку можуть цінувати підтримку та визнання вчителя. Важливо підтримувати їх у їхніх зусиллях, заохочувати до самостійності та надавати конструктивний фідбек.

Організація уроку англійської мови з використанням прийомів драматизації для учнів 8-9 класів може бути цікавою та захопливою. Ось кілька кроків, які можна виконати для успішної реалізації такого уроку:

1. Підготовка сценарію: Почніть з підготовки цікавого сценарію або діалогу, який відповідає темі уроку. Сценарій може бути пов'язаний із запланованим матеріалом або вигаданим сюжетом, що зацікавить учнів.

2. Розподіл ролей: Попросіть учнів взяти участь у драматизації, розділивши їх на ролі. Забезпечте кожного учня роллю, яка відповідає його інтересам та здібностям.

3. Вправи на розвиток акторських навичок: Проведіть короткі вправи на розвиток акторських навичок, такі як вправи на емоційну виразність, голосову модуляцію та рухову координацію.

4. Проведення драматизації: Дайте учням можливість виконати свої ролі у драматизації перед класом. Підтримуйте їх, заохочуючи до виразності та виразного виконання.

5. Обговорення та рефлексія: Після завершення драматизації проведіть обговорення з учнями про їхні враження, відчуття та вивчені урокові матеріали. Запитайте про важливість драматизації для їхнього вивчення англійської мови.

Цей підхід допоможе учням 8-9 класів не лише покращити свої мовні навички, а й розвинути акторські вміння, сприяючи їхньому розвитку та зацікавленості у вивченні англійської мови.

Організація драматичного уроку з англійської мови для учнів 8-9 класів може бути ще більш інтерактивною та складною, оскільки учні цього віку вже мають кращі мовні навички та здатність до абстрактного мислення:

1. Вступна частина (10 хвилин): урок почати з обговорення теми, наприклад, «Conflict and Resolution» або «Cultural Differences». Запитати учнів про їхні думки та досвід. Провести розминку, яка включає вправи на імпровізацію, наприклад, «One Word Story», де учні по черзі додають по одному слову до історії.

2. Ознайомлення з матеріалом (15 хвилин): необхідно обрати короткий уривок з п'єси або діалогу, наприклад, з творів Шекспіра або сучасної літератури. Прочитати його разом з учнями та обговорити контекст, персонажів і ключові фрази. Наприклад, якщо це уривок з «Romeo and Juliet», розглянути тему кохання і конфлікту.

3. Розподіл ролей і підготовка (20 хвилин): наприклад, одна група може працювати над сценкою з «A Midsummer Night's Dream». Заохочуйте їх думати

про мотивацію персонажів і взаємодію між ними. Вони можуть використовувати реквізит або костюми для кращого занурення в роль.

4. Виконання сценок (25 хвилин): запросити кожену групу представити свою сценку перед класом. Заохочуйте учнів використовувати емоції та інтонацію, щоб передати сенс. Після кожної сценки обговоріть з класом, що їм сподобалося, які моменти були найбільш виразними, і дайте конструктивний зворотний зв'язок.

5. Підсумки та рефлексія (10 хвилин): провести обговорення, де учні можуть поділитися своїми враженнями від уроку.

Таким чином, залучення до уроку елементів драматизації повинно допомогти учням активізувати свої навички, які вони отримали за попередні роки навчання та допомогти здобути нові. Драматизація допомагає учням відчувати себе акторами, що сприяє розвитку їхніх комунікативних навичок та впевненості в собі. Через драматизацію учні можуть краще засвоювати новий мовний матеріал, оскільки вони залучені до процесу навчання на емоційному рівні. Драматизація допомагає розвивати творчість, уяву та образну пам'ять учнів, що важливо для їхнього загального розвитку. Проведення уроків з використанням драматизації позитивно впливає на загальну атмосферу в класі та підвищення мотивації учнів до вивчення англійської мови.

Проведення уроків з використанням драматизації позитивно впливає на загальну атмосферу в класі та підвищення мотивації учнів до вивчення англійської мови. Цей метод створює динамічне та інтерактивне середовище, де учні можуть вільно виражати себе та експериментувати з мовою без страху помилок. Вони відчують себе частиною команди, що сприяє зміцненню дружніх стосунків і співпраці. Драматизація також дозволяє учням побачити практичне застосування мови, що робить її вивчення більш осмисленим і цікавим. Крім того, виконуючи різні ролі, учні розвивають емпатію та вміння дивитися на ситуації з різних точок зору. Це, у свою чергу, підвищує їхню впевненість у собі та заохочує до активнішої участі в навчальному процесі.

2.2. Особливості застосування прийомів драматизації на уроках англійської мови

У методичній літературі можна знайти такі терміни для позначення даного методичного прийому: постановка, інсценування, навчальний (дидактичний) театр, театралізація, драматизація. Однак різноманіття термінів не змінює суті методичного поняття. Таким чином, під драматизацією при навчанні іноземної мови мають на увазі креативне використання письмового та усного мовлення на основі діалогічних ситуацій.

Використання прийомів драматизації на уроках англійської мови може значно підвищити мотивацію учнів. По-перше, такі методи дозволяють створити живу атмосферу, де студенти відчують себе частиною реальних ситуацій. Це допомагає їм краще запам'ятовувати нові слова та фрази, адже вони застосовують їх у контексті.

По-друге, драматизація сприяє розвитку комунікативних навичок, оскільки учні активно взаємодіють один з одним. Вона також допомагає подолати мовний бар'єр, адже в ігровій формі студенти відчують менше страху перед помилками. Крім того, драматизація стимулює творче мислення, оскільки учні часто імпровізують та вчаться адаптуватися до нових ситуацій. Такий підхід також розвиває емоційний інтелект, оскільки учні вчаться виражати та розуміти емоції через ролі. Нарешті, драматизація робить уроки більш інтерактивними та цікавими, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Не можна не погодитися і з інтерпретацією, яка розглядає драматизацію як один із видів сучасних соціальних технологій, різновид рольової гри, що реалізується у двох варіантах: перетворення монологічного тексту на діалог або постановка одноактної п'єси за художнім твором. Існують різні елементи драматизації:

- 1) імпровізація;
- 2) пантоміма;
- 3) формальна драматизація;

4) неформальна драматизація.

Драматизація – це комплексний метод навчання іноземної мови та культури, який активізує лексику та комунікативні навички дитини, залучає предмети творчого циклу, такі як театр, музика, малювання. Її значення в оволодінні вміннями і навичками мовної діяльності визначається, насамперед, тим, що вона виключає механічне відтворення матеріалу. У ході драматизації встановлюються прямі зв'язки з конкретною ситуацією, що створює сприятливі умови для засвоєння мовних структур і формування здатності спілкуватися мовою, що вивчається. Тут же відкривається широке поле для здійснення принципу співробітництва та співтворчості.

Драматизація змушує учнів пропускати ситуацію через себе, надаючи їй особистісного характеру. Особистісна орієнтація, як свідчить досвід вивчення іноземних мов, значно підвищує ефект їх засвоєння, оскільки у разі поруч із інтелектом підключаються емоції. Особистісно-значущої ситуації робить роль, яку отримує учень.

Розігруючи роль, учень не просто починає говорити мовою героя, не просто стає цим героєм на кілька хвилин, драматичний діалог залишає сильніше та триваліше враження. Отже, основна цінність драматизації в тому, що вона надає можливість детально ознайомитись із ситуацією діалогу. Завдяки перевтіленню, драматизація сприяє глибокому розумінню реплік у діалозі. А це саме те, чого ми прагнемо, навчаючи учнів читання та говоріння англійською мовою.

Драматизація у навчанні розглядається як унікальний методичний прийом, що сприяє формуванню мовних навичок, так і більш глибокому розумінню інших предметних галузей, зокрема літератури та психології. Прихильники використання драматизації вказують на багато плюсів цього прийому навчання. По-перше, використання драматизації у викладанні іноземної мови допомагає розвивати соціальну свідомість; розвивати лінгвістичну свідомість; діагностувати інтереси та потреби учнів; стимулювати учнів з різним мовним рівнем використання іноземної мови.

Приєм драматизації служить засобом стимуляції інтелектуального розвитку, покращує якість мови за рахунок збільшення довжини речень, використання різноманітних граматичних конструкцій та розширення словникового запасу. Драматизація покращує якість мови учнів ще й фонетично, оскільки тон голосу та виразність є важливими компонентами усної презентації.

Таким чином, у процесі драматизації учні формують вміння та навички діалогічного мовлення, навчаються виразно та емоційно читати свої ролі, опановують деякі елементи сценічної грамоти. Підготовка драматизації розвиває творчу уяву, комунікабельність, моральність та художній смак. Значення драматизації в оволодінні вміннями та навичками мовної діяльності визначається, насамперед, тим, що вона виключає механічне відтворення матеріалу. У ході драматизації встановлюються прямі зв'язки з конкретною ситуацією, що створює сприятливі умови для засвоєння мовних структур і формування здатності спілкуватися мовою, яку учні вивчають.

Психологи вважають, що те, що викликає емоційне співпереживання, запам'ятовується та осмислюється краще, ніж нейтральне, індиферентне. Саме тому вчитель іноземної мови має активно втручатися у емоційну атмосферу уроку і забезпечувати, наскільки можна, виникнення в учнів емоційних станів, сприятливих їхньої навчальної діяльності.

Незаперечними є можливості нетрадиційних прийомів навчання, використання яких допомагає активному підключенню емоційної сфери свідомості як невикористаного резерву розвитку творчих можливостей особистості. Тому звернення до драматизації для формування діалогічних умінь ми вважаємо цілком доцільним.

Драматизації притаманні такі обов'язкові компоненти: комунікативна ситуація, що включає предметний зміст спілкування (предмет, продукт, результат) та умови протікання спілкування, у тому числі пара- та екстралінгвістичні засоби спілкування, тимчасові та просторові характеристики; соціальні ролі комунікантів та система їх особистісних

взаємин; володіння соціальною технікою спілкування реалізація ситуації соціального контакту, конкретних мовних функцій, а також власне техніки спілкування (вступ у спілкування та завершення розмови, розподіл та зміна комунікативних ролей, підтримка розмови, перевірка надійності передачі інформації, уточнення, корекція та самокорекція).

Є два варіанти визначення належної ролі для кожного учня:

1) дати роль відповідно до індивідуальності учня, тобто роль, що відповідає його можливостям;

2) дати учневі роль всупереч його індивідуальним здібностям, йому буде дуже складно впоратися з цією роллю, але й ефект від його рольової поведінки буде значно вищим, ніж у першому випадку.

Таким чином, можна сказати, що прийом драматизації це частина рольової гри:

а) це навчання у дії, що підвищує якість навчання;

б) це мотивуючий чинник, оскільки він викликає інтерес учнів;

в) надає учням опору: підказує, які мовні моделі можуть висловити ту чи іншу думку у цій ситуації;

г) супроводжується позитивним емоційним підйомом, який сприятливо впливає якість навчання, підвищує його результативність.

Драматична рольова гра готується та проводиться у рамках одного заняття. Такий прийом можна проводити практично на кожному занятті іноземної мови. Систематичне проведення малих драматичних сцен може стати підготовчим етапом до проведення великої драматичної гри.

Починаючи нову розмовну тему, можна приступати до підготовки великої драматичної гри вже з першого заняття. Детально розкривши зміст нової теми, вчитель створить орієнтир можливим сюжетам рольової гри. І тоді діти з великим задоволенням виявлять ініціативу та свою креативність у розробці сюжетної гри, визначенні кількості ролей, дійових осіб та реквізиту.

У ході наступного заняття вчителю разом із учнями необхідно вибрати сюжети драматичної гри, які можуть бути запропоновані як учителем, або

учнями. Також необхідно визначити комунікативну ситуацію майбутньої гри та визначитися з необхідним набором ролей. Після визначення сюжету гри, загальної комунікативної ситуації та набору ролей необхідно намітити перебіг гри. Відмінний варіант використання такої схеми гри, на якій зліва направо позначені всі учасники рольової гри (А, Б, В, Г...), а зверху донизу – етапи рольової гри (1,2,3...).

У драматичній гри має бути головний діючий персонаж, у ролі якого має бути одне із учнів, йому має відводитися стрижнева роль. Це забезпечить чіткішу організацію проведення діалогів, головний персонаж стане орієнтиром для інших учасників. Хоча на окремому етапі можуть бути і два-три основні персонажі. Стрижнева роль поетапно переходить від одного персонажа до іншого. Ця схема є надійним орієнтиром всім учасників діалогу в драматичній гри.

Після визначення загального ходу гри починається етап індивідуальної роботи кожного учня над своєю роллю. У цей час виготовляється необхідний реквізит. Щоб підготуватись до драматичної гри, учні попередньо можуть виконують вправи з підручника. За кілька днів до проведення драматичної гри вчителю розумно буде індивідуально поговорити з учнями, щоб переконатися у їхній готовності грати свою роль.

У процесі гри вчитель може відвести собі якусь роль, але з головну. В іншому випадку гра перетвориться на традиційну форму роботи під його керівництвом. Найкраще вчителю взяти якусь роль спочатку, коли учні ще освоїли даний вид роботи, ще входять у ролі.

Рольова гра – коротка ігрова ситуація. Вона триває трохи більше 30 хвилин. У рольової гри діти обіграють дії героїв, ролі яких вони взяли, у заданій ситуації. Доцільно використовувати рольову гру в рамках заключного заняття на тему.

Підбиваючи підсумки рольової гри, вчитель повинен оцінити внесок кожного учня у підготовку та участь у рольовій гри, висловити ставлення до їхньої рольової поведінки і лише в останню чергу – правильність їх

висловлювань іноземною мовою. Причому краще відзначати позитивні сторони проведеної рольової гри, а недоліки краще обговорити в індивідуальному порядку з кожним учнем (якщо щось пішло не так). Вчитель має бути тактовним, особливо в оцінці результатів першої рольової гри. Різко несхвальна оцінка діяльності її учасників призведе до зниження активності. Краще спочатку обговорити та проаналізувати те, що вийшло і чому, а невдалі моменти краще залишити на завершальний етап обговорення.

Таким чином, драматизація – можливість розкрити потенціал учнів, прояви уміння аналізувати, спілкуватися, приймати рішення. Це сприяє активності учнів на уроках, розширенню їхнього кругозору, створенню мовного середовища, здійсненню перевірки знань. Зростає інтерес до іноземної мови. Учням це дає впевненість у собі та своїх знаннях, більш серйозне ставлення до предмета; поповнення своїх знань.

Одним із способів прояву діалогічного мовлення є елемент драматизації – рольова гра, яку можна вважати ефективним способом створення комунікативної спрямованості на уроках іноземної мови.

За допомогою рольової гри можна найточніше і доступніше відтворити модель іншомовного спілкування. У такій організаційній формі навчання як рольова гра оптимально поєднуються індивідуальні, парні та групові форми на уроці. Рольова гра обов'язково має бути одним із структурних компонентів уроку іноземної мови. У грі дитина вільно спілкується з однолітками та з учителем, одночасно формуючи свою діалогічну мову. Щоб рольова гра пройшла «без запинки», вона має бути добре продумана та ретельно підготовлена вчителем та дітьми, тоді успіх забезпечений.

Розглянемо приклад діалогу для драматичної гри учнів 5-7 класів.

Тема уроку: «Пригоди в космосі». Мета:

- розвинути навички говоріння та слухання англійською мовою;
- покращити словниковий запас учнів;
- стимулювати творче мислення та уяву.

Приклади діалогів:

1. Діалог 1: Зустріч з інопланетянами

Character A (Astronaut): Wow, this planet looks amazing! I wonder if there's anyone living here.

Character B (Alien): Greetings, Earthling! Welcome to Planet Zog.

Character A: Hello! It's nice to meet you. What do you do here on Zog?

Character B: We study the stars and learn about the universe. What brings you to our planet?

Character A: We're on a mission to explore new worlds and make new friends. Can you show us around?

Character B: Of course! Follow me, and I'll introduce you to our leader.

2. Діалог 2: Проблеми на космічному кораблі

Character C (Engineer): Captain, we have a problem. The oxygen levels are dropping!

Character D (Captain): That's not good. How much time do we have before it becomes critical?

Character C: We have about two hours. We need to find the leak and fix it quickly.

Character D: Let's split up and check all the systems. I'll take the control room, and you check the engine room.

Character C: Got it. I'll radio if I find anything.

3. Діалог 3: Повернення додому

Character E (Navigator): We're approaching Earth. It's good to be back!

Character F (Scientist): Yes, I can't wait to share our discoveries. We found so many new things!

Character E: The mission was a success. I think everyone will be excited to hear about the new planets.

Character F: Absolutely! And the samples we collected will help us learn even more.

Character E: Let's prepare for landing. Home sweet home!

Розглянемо приклад діалогів для драматичної гри для учнів 8-9 класів.

Тема уроку: Розслідування детективної справи. Приклади діалогів:

1. Діалог 1: На місці злочину

Character A (Detective): Good evening, Officer. What do we have here?

Character B (Officer): Evening, Detective. We received a call about a break-in. The owner is missing.

Character A: Have you found any clues?

Character B: Yes, we found a broken window and some footprints leading to the garden.

Character A: Let's take a closer look at those footprints. They might lead us to the suspect.

2. Діалог 2: Допит свідка

Character C (Detective): Thank you for coming in, Ms. Johnson. We just have a few questions about last night.

Character D (Witness): Of course, Detective. I'll help as much as I can.

Character C: Did you see or hear anything unusual around 9 PM?

Character D: Yes, I heard a loud noise and saw someone running away from the house.

Character C: Can you describe the person you saw?

Character D: They were wearing a dark hoodie and moving quickly. That's all I could see.

3. Діалог 3: Вирішення справи

Character E (Detective): We've gathered all the evidence. What do you think, partner?

Character F (Partner): Based on the footprints and the witness's statement, it seems like our suspect is someone familiar with the area.

Character E: Agreed. Let's check the neighborhood for anyone matching the description.

Character F: Good idea. We should also compare the fingerprints we found at the scene.

Character E: Let's wrap this up and bring the suspect in for questioning.

Ці діалоги допоможуть учням розвивати мовні навички, логічне мислення та вміння працювати в команді. Учні можуть використовувати ці приклади як основу для створення власних детективних історій.

Застосування прийомів драматизації на уроках англійської мови може бути дуже ефективним способом залучення учнів до навчання та покращення їхніх мовних навичок. Учні можуть виконувати різні ролі в сценках або діалогах, що допомагає їм відчувати себе частинкою ситуації та використовувати мову в реальних контекстах. Завдяки імпровізації учні можуть створювати власні діалоги або сценки на задану тему без попередньої підготовки, що розвиває їхню креативність та вміння використовувати мову спонтанно. Використання театралізації текстів або елементів при читанні допомагає учням краще зрозуміти зміст та виразно використовувати мову. Також важливо проводити групові проекти, спільне створення театральних вистав або скетчів може стати відмінним способом співпраці та комунікації між учнями.

Застосування прийомів драматизації на уроках англійської мови сприяє активному залученню учнів до навчання, розвитку їхніх мовних навичок та підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови. Для учнів 5-7 класів застосування прийомів драматизації на уроках англійської мови може бути цікавим та ефективним способом навчання.

1. Використовуйте прості сценарії. Підготуйте короткі та прості сценарії або діалоги, які відповідають рівню ваших учнів. Це допоможе їм легше засвоювати нові слова та вирази.

2. Розігруйте ситуації з їхнього повсякденного життя. Сценки або діалоги можуть відображати ситуації, з якими учні можуть зіткнутися у реальному житті, наприклад, покупки в магазині, розмови з друзями тощо.

3. Залучайте всіх учнів. Постарайтеся включити кожного учня у діалог або сценку, навіть якщо це просто коротка фраза чи відповідь. Це допоможе кожному відчувати себе частиною процесу.

4. Підтримуйте позитивну атмосферу. Створіть дружню та підтримуючу атмосферу під час драматизації. Підкресліть важливі слова та емоції за допомогою міміки та жестів, щоб допомогти учням краще зрозуміти та запам'ятати матеріал.

Для учнів 8-9 класів застосування прийомів драматизації на уроках англійської мови може бути цікавим та корисним способом навчання.

1. Вибирайте складніші сценарії. Підготуйте більш складні сценарії або діалоги, які вимагатимуть від учнів більшої кількості слів та виразів. Це допоможе їм розширити свій словник та покращити мовні навички.

2. Розіграйте ситуації з реального життя. Сценки або діалоги можуть відображати більш складні ситуації, з якими учні можуть зіткнутися у реальному житті, наприклад, дискусії на теми соціальної або політичної актуальності.

3. Сприяйте творчому підходу. Заохочуйте учнів до творчості та самовираження під час драматизації. Дозвольте їм додавати свої власні ідеї та діалоги до сценарію.

4. Залучайте до обговорення. Після драматизації сценки або діалогу, проведіть обговорення з учнями про те, як вони відчували себе під час виконання ролі, які емоції вони відчули та які важливі висновки вони зробили.

5. Підтримуйте взаємодію та співпрацю. Сприяйте співпраці та взаємодії між учнями під час драматизації. Це допоможе їм розвивати комунікативні навички та вміння працювати в команді.

Загалом, драматизація може бути цікавим та ефективним методом навчання англійської мови для учнів, яка допомагає залучити учнів до навчання, розвиває їхні мовні навички та сприяє підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови.

Приклади прийому драматизації на уроках англійської мови для учнів 5-9 класів: Рольові ігри (допомагає практикувати нові лексичні одиниці та граматичні структури в реальному контексті). 2. Імпровізаційні сценки (стимулює їхню уяву та вміння швидко знаходити рішення). 3. Інсценізація

казок чи оповідань (допомагає закріпити розуміння тексту та покращити вимову). 4. Міні-театральні постановки (сприяє глибшому розумінню тексту та розвитку акторських здібностей).

Приклад рольової гри для уроку англійської мови для учнів 5-7 класів.

Тема: Відвідування кафе.

Ціль уроку: Практикувати вживання лексики, пов'язаної з їжею та напоями, а також формулювати запитання та відповіді в діалогах.

Сценарій рольової гри: 1. Офіціант 2. Клієнт 1. 3. Клієнт 2

Сцена: Кафе з меню на столі. Офіціант підходить до столу, де сидять клієнти.

Діалог:

- Офіціант: Hello! Welcome to our café. Can I take your order?
- Клієнт 1: Hi! Yes, please. I would like a cheeseburger and a lemonade.
- Офіціант: Sure! Would you like fries with that?
- Клієнт 1: Yes, please.
- Офіціант: And for you? (звертається до Клієнта 2)
- Клієнт 2: I'll have a salad and an orange juice.
- Офіціант: Great choice! Anything else?
- Клієнт 2: No, thank you. That's all.
- Офіціант: Alright, your order will be ready shortly. (офіціант йде)

Після гри: Учитель може обговорити з учнями, які фрази використовувалися для замовлення їжі, як ввічливо звертатися до офіціанта, та які інші фрази можна було б використати. Варіації: Учні можуть придумати власні замовлення, додати більше клієнтів, або змінити меню, щоб практикувати різноманітну лексику.

Тема: Обговорення подорожі.

Ціль уроку: Практикувати вживання лексики, пов'язаної з подорожами, а також розвиток навичок ведення дискусії та прийняття рішень.

Сценарій рольової гри:

Ролі: 1. Організатор подорожі. 2. Друг 1. 3. Друг 2. 4. Друг 3

Сцена: Група друзів обговорює плани на літню подорож. На столі розкладені карти, брошури з інформацією про різні місця та ноутбук для пошуку інформації в Інтернеті.

Діалог:

– Організатор: Hi everyone! I'm glad we're finally planning our summer trip. Let's discuss our options. I've found a few interesting destinations.

– Друг 1: I've always wanted to visit Italy. We could explore Rome, see the Colosseum, and enjoy some authentic Italian cuisine.

– Друг 2: That sounds amazing, but I was thinking about something more adventurous. How about a hiking trip in the Swiss Alps?

– Друг 3: Both ideas are great, but I'd love to go somewhere with a beach. What about a trip to Greece? We could relax on the islands and visit historical sites like the Acropolis.

– Організатор: These are all fantastic options. Let's consider our budget and how much time we have. Italy and Greece are more about culture and relaxation, while Switzerland offers adventure.

– Друг 1: I'm okay with either Italy or Greece. Maybe we can find a way to do both if we manage our time well.

– Друг 2: I'm open to Greece, especially if we can include some hiking or outdoor activities.

– Друг 3: Greece sounds like a perfect compromise. We can plan some day trips to explore different islands and maybe include a short hike.

– Організатор: Great! Let's start looking at flights and accommodation options for Greece. We can also make a list of must-see places and activities.

Після гри: Учитель може обговорити з учнями, які аргументи використовувалися для вибору місця, як учасники гри домовлялися та які компроміси були досягнуті. Варіації: Учні можуть додати більше ролей, наприклад, експерта з туризму, або змінити тему на інші види подорожей, такі як екологічний туризм чи культурні тури.

Драматичні рольові ігри є потужним інструментом у вивченні англійської мови, і їх ефективність підтверджується багатьма аспектами:

1. Покращення комунікативних навичок. Рольові ігри стимулюють учнів активно використовувати англійську мову в різноманітних ситуаціях, що сприяє розвитку їхніх навичок говоріння та слухання.

2. Збагачення словникового запасу. У процесі гри учні знайомляться з новою лексикою, вчаться використовувати її в контексті, що полегшує запам'ятовування.

3. Розвиток критичного мислення. Ігри часто вимагають від учасників швидкого прийняття рішень, аналізу ситуацій та пошуку компромісів, що сприяє розвитку критичного мислення.

4. Зниження мовного бар'єру. У невимушеній ігровій атмосфері учні почувуються більш впевнено, що допомагає їм подолати страх перед помилками і невпевненість у мовленні.

5. Підвищення мотивації. Драматичні ігри роблять навчання цікавим і захоплюючим, що підвищує мотивацію учнів до вивчення мови.

6. Покращення соціальних навичок. Участь у рольових іграх сприяє розвитку навичок співпраці, вміння слухати та взаємодіяти з іншими.

7. Інтеграція культурних знань. Через рольові ігри учні можуть дізнатися більше про культурні особливості англійськомовних країн, що робить вивчення мови більш цілісним.

Драматичні рольові ігри є ефективним методом, що не лише покращує мовні навички, але й робить процес навчання більш інтерактивним і привабливим для учнів. Це стимулює учнів до активної участі, розвиваючи їхню уяву та допомагає краще запам'ятовувати нову лексику через практичне застосування. Крім того, такі ігри сприяють розвитку соціальних навичок, зокрема вміння працювати в команді та вирішувати проблеми спільно. В результаті, учні отримують не лише знання мови, а й цінний досвід, що сприяє їхньому загальному розвитку.

2.3. Драматична гра як засіб формування діалогічних умінь

Під час навчання учнів іноземної мови викладач часто відчуває необхідність урізноманітнити заняття, щоб спонукати учнів до говоріння, підвищити мотивацію до вивчення предмета. Це є можливим шляхом організації поза класної роботи з використанням технології активного навчання, одним із прийомів якої є драматизація.

Викладачеві іноземної мови необхідно не тільки створювати мотивацію для її вивчення, але розвивати та формувати необхідні якості майбутнього фахівця. І тут на допомогу викладачеві приходить гра.

Гра – це один з активних та ефективних прийомів навчання професійно-орієнтованого спілкування іноземною мовою та засіб інтенсифікації навчального процесу. Використання ігор сприяє розвитку критичного мислення та навичок прийняття рішень, що є важливими в професійному середовищі; допомагає подолати мовний бар'єр, оскільки учні вчаться висловлювати свої думки в умовах, наближених до реальних. Це також сприяє формуванню впевненості в собі та здатності ефективно комунікувати в різних ситуаціях. Завдяки ігровому підходу, навчання стає більш динамічним і захоплюючим, що підвищує зацікавленість учнів і їхню залученість у процес.

Важливим етапом є робота зі зняття мовних труднощів, якщо вони є у п'єсі. Викладачеві слід пояснити та відпрацювати з учнями незнайомі їм слова, щоб усі репліки партнерів були зрозумілі кожному учаснику. Нові слова та мовні зразки можна закріпити за допомогою різних вправ.

На наступному етапі викладач організує первинне прослуховування п'єси, на якому учні програвать усю п'єсу за ролями. Потім можна переходити до етапу розподілу ролей, при цьому необхідно враховувати мовну складність реплік та артистичні дані учнів, їхню готовність до образної гри на публіці. Одне з головних завдань викладача в даному виді діяльності – забезпечити в тій чи іншій формі участь кожного учня групи. Тих учнів, яких важко залучити до

театральної гри, можна залучити до аналізу твору, внесення своїх ідей до тексту п'єси.

Після розподілу ролей викладачеві слід провести індивідуальну роботу з кожним із учасників з виразного читання реплік, а потім перейти до групової роботи та організувати кілька читань усієї п'єси. Спочатку сцени можуть розіграватись із використанням опорних слів, а після цього виконавці вимовляють уже повний текст ролі. На цьому етапі учні також займаються пошуками зовнішньої виразності: вибирають музичний супровід, виготовляють саморобні костюми, декорації, малюнки, афішу. Зміст театрального інсценування можна доповнювати текстами пісень, танцювальними елементами.

Під час наступних репетицій на сцені всі учасники повинні навчитися вимовляти свої репліки чітко та голосно, рухатися на сцені та слухати партнера, а також вчасно вступати в дію. Останній етап репетицій не повинен затягуватися, щоб у учнів не згас інтерес до постановки, що готується. Завершується підготовча робота генеральної репетиції.

Вибраний для театральної постановки текст відповідав інтересам учнів і перегукувався з тематикою дисципліни «Історія древнього світу», що ними вивчається. Учням було запропоновано вже готовий сценарій, у якому головні герої, сюжет, окремі віршовані уривки було взято з п'єси У. Шекспіра «Юлій Цезар». Текст оригінального твору було доповнено учасниками інсценування жартами та реаліями сучасної дійсності. Учні самостійно підібрали музичний супровід, разом із викладачем вигадали та виготовили костюми, барвисту афішу. Учні іншої групи під керівництвом викладача також підготували інсценування уривка п'єси У. Шекспіра «As You Like It». Таким чином, учні мали нагоду порівняти гру своєї групи з грою іншого колективу. На театральну виставу були запрошені учні та вчителі школи.

Після представлення було проведено обговорення успіхів та недоліків постановки: учні поділилися враженнями від виконаної ними роботи на сцені та гри колег, обрали учасників, які найкраще впоралися зі своєю роллю. Таким

чином, драматизація як прийом навчання підвищує мотивацію, що стимулює учнів до використання іноземної мови, допомагає зробити процес навчання більш цікавим.

Вправи засновані на техніках драми:

1. Warming-up + observation (вправи на розігрів, знайомство): для спільної роботи необхідна відносно гомогенна за настроєм група. Цілі: допомогти всім членам групи досягти психологічної єдності (заспокоїти одних та підбадьорити інших); спрямувати думки та почуття на подальше виконання завдання (не більше 5 хвилин). Приклад діалогу:

Ситуація: Знайомство в мовному клубі

Instructor: Hello, everyone! Before we start our session today, let's take a moment to get to know each other and set the right mood. We'll do a quick warm-up activity. Are you ready?

Group: Yes!

Instructor: Great! Let's start with a simple question. Please introduce yourself and tell us one thing that makes you happy. I'll go first. My name is Alex, and I feel happy when I read a good book. Now, let's hear from you, Sarah.

Girl: Hi, I'm Sarah. I feel happy when I spend time with my family.

Instructor: Thank you, Sarah. How about you, Mark?

Mark: Hello, I'm Mark. I feel happy when I play soccer with my friends.

Instructor: Wonderful! And you, Emily?

Emily: Hi, I'm Emily. I feel happy when I listen to music.

Instructor: Thank you, everyone, for sharing. It's great to see what brings joy to each of you. Now that we're all feeling a bit more connected, let's move on to our main activity. Remember, we're here to support each other and have fun while learning!

2. Creation and invention (творчість та вигадка): малювання, скетчі, використання підручного матеріалу.

3. Word-play: вивчення мови – що більше ми експериментуємо з різними комбінаціями, краще дізнаємося потенціал мови. Важливим є не результат (вірш, сценка), а сам процес експерименту з мовою.

4. Problem-solving (вирішення задач за допомогою мови): дає практику роздумів англійською мовою, наприклад, при перегляді інформації, дотриманні інструкцій, відволікає від механічного вивчення матеріалу

5. Використання літературних текстів, віршів, пісень.

Приклад діалогу, натхненного класичним літературним текстом, який підходить для учнів 5-7 класів «Аліса в Країні Чудес» Льюїса Керролла.

Сцена: Аліса зустрічає Чеширського Кота

Alice: Excuse me, could you tell me which way I ought to go from here?

Cheshire Cat: That depends a good deal on where you want to get to.

Alice: I don't much care where, as long as I get somewhere.

Cheshire Cat: Oh, you're sure to do that, if only you walk long enough.

Alice: What sort of people live around here?

Cheshire Cat: In that direction lives a Hatter, and in that direction lives a March Hare. Visit either you like: they're both mad.

Alice: But I don't want to go among mad people.

Cheshire Cat: Oh, you can't help that. We're all mad here. I'm mad. You're mad.

Alice: How do you know I'm mad?

Cheshire Cat: You must be, or you wouldn't have come here.

Цей діалог підходить для учнів, оскільки він містить просту лексику, цікаві персонажі та елементи фантазії, які можуть зацікавити молодих читачів. Він також спонукає до обговорення тем, таких як вибір, напрямок у житті та різноманітність людей.

Приклад діалогу, натхненного класичним літературним текстом, який підходить для учнів 8-9 класів «Вбити пересмішника» (To Kill a Mockingbird) Гарпера Лі.

Сцена: Розмова між Аттікусом і Скаут

Scout: Atticus, do you defend niggers?

Atticus: Don't say nigger, Scout. That's common.

Scout: I didn't mean to be...

Atticus: That's okay. You'll hear some ugly talk about it at school, but do one thing for me if you will: you just hold your head high and keep those fists down. No matter what anybody says to you, don't let 'em get your goat. Try fighting with your head for a change.

Scout: But I don't want to fight with my head.

Atticus: It's a good way to solve problems, Scout. We're fighting friends, not enemies. Remember that.

Цей діалог підходить для учнів 8-9 класів, оскільки він торкається складних соціальних тем, таких як расова несправедливість і моральна стійкість. Він спонукає до обговорення етичних питань і розвитку критичного мислення, що є важливими аспектами навчання для старших учнів.

Завдання не обмежуються роботою з текстами, тексти є стимулом для подальшої роботи. Отже, навчання іноземної мови передбачає розвиток діалогічних умінь із включенням емоційного компонента. Однією з форм роботи у цьому може стати включення драматичних технік, які поділяються п'ять груп. Таке навчання покращує відносини у групі, готує до реальної комунікації, розкриває внутрішній потенціал учнів

Основним завданням, що стоїть перед педагогами, які працюють у системі загальної середньої освіти, стає не тільки навчання та формування знань, умінь та навичок, а й формування, розвиток особистості, що володіє основними компетенціями, зокрема, комунікативною.

«Прийом драматизації – ефективний засіб навчання іноземної мови. У учнів розвивається комунікативна, творча і культурна компетенції, які б формуванню умінь соціального спілкування, формуються акторські навички...підвищується їх самооцінка».

Художня література, взята за основу у постановках, є матеріалом для тренування активного та пасивного словника, а також основних граматичних

структур. Метод драматизації має у своїй основі особистісно-орієнтований та діяльнісний підхід до навчання, де викладач не просто передає знання, а створює умови, за яких учні самостійно шукають способу вирішення проблеми. Поняття «театральність» має кілька значень: умовність сценічної мови мистецтва у системі театральних термінів; взаємопроникнення театру як художнього явища та життя як явища естетико-соціального у просторі культури. Театральність розширює межі соціально-театральної функції людини: з одного боку передбачає імпровізаційне існування, з іншого боку, – контроль за своїми діями.

Комунікативна складова театральності має особливу значимість освіти, підготовляє до дорослого життя та включенню людини у соціокультурну реальність.

За виконання творчих проєктів створюються умови для формування в учнів активної творчої діяльності, розвитку естетичного смаку, образного мислення та просторової уяви.

1. Підготовчий етап – відбір матеріалу, його адаптація, написання сценарію, вивчення оригінального продукту – художнього фільму та бродвейського мюзиклу.

2. Основний етап – розподіл ролей, створення образів героїв, репетиції, створення декорацій, музичного супроводу, постановка танців, представлення музичної постановки.

3. Етап рефлексії – обговорення постановки, виявлення позитивного та негативного досвіду, спільне знаходження шляхів виправлення помилок.

Слід зазначити інтерес учнів до такої форми роботи, активну позицію у відборі матеріалу для постановки наступного навчального року.

Робота над театральними постановками розширює культурологічний потенціал предмета іноземну мову, сприяє розкриттю творчих здібностей учнів, але при цьому вимагає з боку педагога багато зусиль: при відборі матеріалу, активна участь у створенні адаптованої версії та написанні сценарію, підготовці декорацій та костюмів.

Отже, гра-драматизація може розглядатися як найточніша модель спілкування, оскільки вона наслідує дійсності в найістотніших рисах і в ній, як і в житті переплітається мовленнєва та немовна поведінка партнерів, формується навчальна співпраця через злагоджену взаємодію, взаємодопомогу та взаємну підтримку. Учень входить у ситуацію, хоч і не через своє власне «я», але через «я» відповідної ролі і виявляє велику зацікавленість персонажем, якого він грає. При проведенні гри-драматизації необхідно розбирати характери героїв, прояви та мовні засоби вираження особистісних якостей, ситуацію загалом. Учні повинні володіти необхідним словниковим запасом і набором розмовних кліше.

Приклад драматичної гри для розвитку англійського діалогічного мовлення для учнів 5-6 класів «магічний ранок».

Мета: Розвинути навички діалогічного мовлення, креативність та вміння працювати в команді.

Кількість учасників: 10-15 учнів

Час проведення: 30-40 хвилин

Game Description:

1. Introduction: The teacher explains to the students that they will participate in The Enchanted Market, where sellers offer unusual items with magical properties. Each participant will take on a role: either a seller or a buyer.

2. Role Assignment: Students are divided into two groups: sellers and buyers. Sellers need to invent and prepare their products, while buyers should make a list of items they want to purchase.

3. Preparation: Sellers have 10 minutes to create their magical products. They can use any available items and invent magical properties for them. For example, a pencil that writes by itself" or an invisibility hat.

4. Role-Playing Scenes: After preparation, the main part of the game begins. Buyers approach sellers and start a dialogue. Their task is to learn about the properties of the products, negotiate, and decide what they want to buy. Sellers, in turn, try to convince buyers of the necessity of their items.

5. Conclusion: Once all buyers have made their purchases, students gather together to share their experiences. Each buyer can talk about what they bought and why, and sellers can discuss the most interesting moments of the sale.

6. Discussion: The teacher leads a discussion, asking students what they enjoyed, what challenges they faced, and how they overcame those challenges. This helps students understand the importance of communication and creative approaches.

Ця гра не лише розвиває мовні навички, а й стимулює уяву та вміння працювати в команді.

Драматична гра для учнів 7 класу, яка допоможе розвинути їхні навички англійського діалогічного мовлення. Назва гри: «Загублені на острові».

Мета: Розвинути навички діалогічного мовлення, критичне мислення та співпрацю.

Кількість учасників: 10-15 учнів

Час проведення: 30-40 хвилин

Опис гри:

1. Вступ: Учитель пояснює, що учні опинилися на безлюдному острові після корабельної аварії. Їх завдання – об'єднати зусилля, щоб вижити та знайти спосіб повернутися додому.

2. Розподіл ролей: Кожен учень отримує картку з роллю, яка визначає їхні навички або особливості. Наприклад, один може бути лікарем, інший — інженером, третій — кухарем тощо.

3. Підготовка: Учні діляться на групи по 4-5 осіб. Кожна група повинна обговорити, як вони можуть використати свої навички для виживання на острові. Вони повинні вирішити, як організувати житло, їжу та безпеку.

4. Розігрування сценок: Кожна група має 10 хвилин, щоб підготувати коротку сценку, в якій вони демонструють свої рішення та взаємодію між персонажами. Потім вони представляють свої сценки перед класом.

5. Обговорення: Після виступів учитель проводить обговорення. Учні діляться своїми враженнями, обговорюють, які рішення були найцікавішими, та які труднощі виникли під час гри.

6. Рефлексія: Учитель запитує учнів, як вони використовували навички діалогу, що дізналися нового про співпрацю та як креативність допомогла у вирішенні завдань. Цей діалог демонструє, як персонажі використовують свої навички для вирішення проблем і підтримують один одного в складній ситуації.

Characters:

- Emily, the doctor
- Jake, the engineer
- Mia, the cook
- Tom, the scout

Scene:

The group gathers around a makeshift table made of driftwood on the beach.

Emily: Alright, everyone. We need to figure out how to survive until we find a way off this island. First, let's make sure everyone is healthy. Is anyone injured?

Jake: I'm fine, but we need to think about shelter. I can use some of the debris to build a sturdy hut. We should start on that right away.

Mia: Good idea, Jake. While you do that, I'll look for edible plants and fruits. We need to make sure we have enough food to keep our energy up.

Tom: I'll explore the island and see if there are any fresh water sources nearby. We'll need water to survive, and I'll also keep an eye out for any signs of other people or ways to signal for help.

Emily: Sounds like a plan. I'll stay here and set up a basic first aid station in case anyone gets hurt. Let's meet back here in two hours to share what we've found.

Jake: Great. Mia, can you help me gather some materials for the shelter before you go foraging?

Mia: Of course, Jake. Let's get started. The sooner we have a place to sleep, the better.

Tom: I'll head out now. Be careful, everyone. We don't know what's out there.

The group disperses to their tasks, determined to work together and survive.

Драматична гра для учнів 8-9 класів, яка допоможе розвинути їхні навички діалогічного мовлення, на прикладі гри «Таємниці у часі».

Мета: Розвинути навички діалогічного мовлення, критичне мислення та креативність.

Кількість учасників: 15-20 учнів

Час проведення: 45-60 хвилин

Матеріали: Картки з ролями, годинник або таймер, реквізити для створення костюмів (за бажанням).

Опис гри:

1. Вступ: Учитель пояснює, що учні братимуть участь у драматичній грі «Таємниці у часі», де вони будуть подорожувати в різні епохи, щоб розгадати таємниці і вирішити конфлікти. Кожен учасник отримає роль, пов'язану з певною історичною епохою.

2. Розподіл ролей: Учні отримують картки з описом їхньої ролі. Наприклад, один учень може бути середньовічним лицарем, інший — вченим з епохи Відродження, а ще хтось – сучасним технологом.

3. Підготовка: Кожна група (по 3-4 учні) отримує завдання – вирішити певну проблему або таємницю, яка вимагає взаємодії персонажів з різних епох. Наприклад, як об'єднати знання минулого і сучасності для створення нової технології.

4. Розігрування сценок: Групи отримують 15 хвилин на підготовку сценки, в якій вони повинні розіграти діалог між персонажами. Потім кожна група представляє свою сценку перед класом. Інші учні можуть задавати питання або пропонувати свої рішення.

5. Обговорення: Після виступів учитель проводить обговорення. Учні діляться своїми враженнями, обговорюють, які рішення були найцікавішими, та які труднощі виникли під час гри.

6. Рефлексія: Учитель запитує учнів, як вони використовували навички діалогу, що дізналися нового про історичні епохи та як креативність допомогла у вирішенні завдань.

Звичайно! Ось приклад діалогу англійською мовою для гри «Таємниці у часі», де учні грають ролі персонажів з різних епох.

Characters:

- Sir Geoffrey, a medieval knight
- Leonardo, a Renaissance scientist
- Alex, a modern-day technologist

Scene:

The characters find themselves in a mysterious library that exists outside of time. They must work together to solve a puzzle that will allow them to return to their own eras.

Sir Geoffrey: Greetings, noble companions! I find myself in a strange place, far from the fields of battle. Who might you be?

Leonardo: I am Leonardo, a seeker of knowledge from the Renaissance. This place intrigues me greatly. And you, sir?

Alex: Hi, I'm Alex. I work with technology in the 21st century. This is quite the unexpected adventure!

Sir Geoffrey: Indeed! I see we come from different times. Perhaps our combined wisdom can solve the mystery of this place

Leonardo: Agreed. I have discovered this peculiar device with symbols I do not recognize. Perhaps it holds the key to our escape.

Alex: Let me take a look. Ah, this is a digital lock. We need to input the correct sequence to unlock it. Do you have any clues?

Sir Geoffrey: I found a scroll with strange markings. It speaks of elements: earth, wind, and fire. Could this be related?

Leonardo: Fascinating! In my studies, these elements are often used in alchemical formulas. Perhaps we must combine them in a specific order.

Alex: That makes sense. Let's try entering the sequence based on the elements. Earth first, then wind, and finally fire.

They input the sequence into the digital lock.

Sir Geoffrey: The device is glowing! Did we succeed

Leonardo: Look, the door is opening! Our collaboration has borne fruit.

Alex: Amazing teamwork, everyone! Now we can return to our own times, but it's been a pleasure working with you both.

Sir Geoffrey: Likewise, brave companions. May our paths cross again in the annals of history.

Leonardo: Indeed, farewell and safe travels!

The characters step through the door, returning to their respective eras, grateful for the knowledge and friendships gained.

Цей діалог демонструє, як персонажі з різних епох можуть взаємодіяти, використовуючи свої унікальні знання для вирішення спільної проблеми. Драматичні ігри є ефективним інструментом для розвитку навичок англійського мовлення, оскільки вони стимулюють активну участь учнів у мовленнєвій діяльності. По-перше, вони створюють автентичні ситуації, в яких учні можуть практикувати використання мови в контексті, що сприяє кращому засвоєнню лексики та граматики. По-друге, такі ігри заохочують учнів до креативного мислення, оскільки вони повинні імпровізувати та адаптувати свої висловлювання відповідно до ролі чи сценарію. Крім того, драматичні ігри розвивають навички співпраці та командної роботи, оскільки учні повинні взаємодіяти один з одним для досягнення спільної мети. Також, вони допомагають подолати мовний бар'єр та страх перед публічними виступами, адже учні практикують мову в невимушеній ігровій обстановці. Нарешті, такі ігри роблять процес навчання більш захоплюючим і мотивуючим, що підвищує зацікавленість учнів у вивченні англійської мови.

Висновки до другого розділу

Прийом драматизації служить засобом стимуляції інтелектуального розвитку, покращує якість мови за рахунок збільшення довжини речень, використання різноманітних граматичних конструкцій та розширення словникового запасу. Існують різні елементи драматизації: 1) імпровізація; 2) пантоміма; 3) формальна драматизація; 4) неформальна драматизація.

Таким чином, у процесі використання елементів драматизації учні формують вміння та навички діалогічного мовлення, навчаються виразно та емоційно читати свої ролі, опановують деякі елементи сценічної грамоти. Підготовка драматизації розвиває творчу уяву, комунікативність, моральність та художній смак. Значення драматизації в оволодінні вміннями та навичками мовної діяльності визначається, насамперед, тим, що вона виключає механічне відтворення матеріалу. У ході драматизації встановлюються прямі зв'язки з конкретною ситуацією, що створює сприятливі умови для засвоєння мовних структур і формування здатності спілкуватися мовою, що вивчається.

ВИСНОВКИ

Реалізація мети та завдань роботи дає змогу сформулювати наступні висновки:

1. Діалогічне мовлення є ключовим компонентом комунікативної компетентності учнів, що дозволяє їм ефективно взаємодіяти в різних мовленнєвих ситуаціях. Вивчення діалогічного мовлення на уроках англійської мови сприяє розвитку навичок активного слухання, реагування та ініціювання розмови. Формування діалогічних умінь на уроках англійської мови є ключовим для розвитку комунікативної компетентності учнів, що дозволяє їм ефективно взаємодіяти в різних мовленнєвих ситуаціях. Використання інтерактивних методів, таких як рольові ігри та драматизація, сприяє активному залученню учнів у навчальний процес і підвищенню їхньої мотивації до вивчення мови. Важливо адаптувати завдання до рівня мовної підготовки та індивідуальних особливостей учнів, забезпечуючи підтримку та керівництво з боку вчителя. Це створює безпечне середовище для практики мовлення, стимулюючи розвиток навичок активного слухання, реагування та ініціювання розмови.

2. Драматизація є ефективним методом, що дозволяє учням практикувати мовлення в контексті, наближеному до реальних життєвих ситуацій. Використання драматизації сприяє підвищенню мотивації учнів до вивчення мови та залученню їх до активної участі в навчальному процесі. Практична організація уроку англійської мови із використанням прийомів драматизації залежить від інтеграції драматизації в уроки англійської мови потребує чіткої структури уроку, що включає підготовчі, основні та заключні етапи. Використання різноманітних драматичних прийомів, таких як рольові ігри та імпровізації, дозволяє створити динамічне та інтерактивне навчальне середовище. Ефективність драматизації залежить від адаптації прийомів до рівня мовної підготовки учнів та їхніх індивідуальних особливостей. Важливо

забезпечити підтримку та керівництво з боку вчителя, щоб учні відчували себе комфортно та впевнено під час виконання драматичних завдань.

3. Драматичні ігри є ефективним інструментом для розвитку діалогічних умінь, оскільки вони стимулюють творчість, спонтанність та адаптивність у мовленні. Через драматичні ігри учні мають можливість експериментувати з мовою, розвивати свої соціальні навички та емоційний інтелект; створює реалістичні мовленнєві ситуації, що стимулюють учнів до активного використання мови. Цей метод сприяє підвищенню мотивації учнів, дозволяючи їм експериментувати з мовою в безпечному та підтримуючому середовищі. Завдяки інтерактивності та залученню, драматичні ігри допомагають учням подолати мовний бар'єр і впевнено взаємодіяти англійською мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Брецько І. І., Кравченко Т. М. Діалогічне мовлення – основа для розвитку здібностей міжособистісного спілкування. *International scientific journal*. 2016. № 1 (1). С. 39-42.
3. Гембарук А., Казановська Я. Методика використання ігор на уроках англійської мови з метою розвитку діалогічних умінь учнів. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/10925/1/Gembaruk_Kazanovska_Metodyka_vykorystanya_igor_na_urokah_angliiskoi_movy_.pdf
4. Голюк О. А. Засади формування діалогічної культури в майбутніх вчителів у процесі вивчення педагогічних дисциплін. *Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка*. 2019. № 3 (326). С. 72-78.
5. Кириченко С. А. Використання методу драматизації на уроках англійської мови. *Таврійський вісник освіти*. 2015. № 2 (1). С. 218-224.
6. Костюченко К. Є. Особливості навчання діалогічного мовлення на заняттях з англійської мови. *Наукові записки «Педагогічні науки»*. 2015. Вип. 135. С. 135-139.
7. Крива Я., Мамедова О. Комунікативний підхід у вивченні англійської мови. URL: <http://www.vtei.com.ua/doc/16.10.2015/66/6.20.pdf>
8. Куліченко Л. А. Інтегровані уроки як один із засобів підвищення активності учнів на уроках. *Таврійський вісник освіти*. 2012. Вип. 1 (37). С. 250-254.
9. Кумпан М. Б. Театралізована діяльність на уроках іноземної мови у школі. *Науковий вісник Південноукр. нац. пед. у-ту ім. К. Ушинського*. 2011. № 9-10. С. 203-208.
10. Лещенко М., Клімчук Л. Драматична творчість як засіб навчання майбутніх учителів початкових класів створювати дидактичну ігрову реальність. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2021. № 21. С. 68-80.

11. Михайлова О. С., Гуманкова О. С., Григор'єва Т. Ю. Використання драматизації у навчанні англійської мови. *Ars Linguodidacticae*. 2021. № 6. С. 21-28.
12. Мулик К. О. Специфіка англійського діалогічного мовлення соціально педагогічної спрямованості. *Записки з романо-германської філології*. 2014. № 1 (32). С. 128-132.
13. Наконечна А. О. Особливості навчання діалогічного мовлення при вивченні англійської мови. *Зб. наук. праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки*. 2015. № 2. С. 175-189.
14. Олійник Т. І. Рольова гра у навчанні англійської мови в 6-8 класах. 2003. 127 с.
15. Пасічник О. С. Дидактичне обґрунтування емоційно-ціннісного компонента змісту навчання іноземних мов. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 1. С. 45-56.
16. Птушка А. С. Методика використання рольової гри у навчанні діалогічного мовлення учнів на уроках англійської мови. *Лінгводидактика*. 2012. С. 154-159.
17. Сидоренко Н. М. Ігротехніка як метод навчання англійської мови на початковому етапі. *Вісник Київського у-ту ім. Б. Грінченка*. 2012. Вип. 7. С. 125-129.
18. Сидоренко І. А. Інтерактивні методи навчання англійської мови. URL: https://kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/02_%20Sydorenko_interactyvni_metody.pdf
19. Сімонок В. П. Рольові ігри як засіб формування діалогічного мовлення на заняттях з англійської мови. *Іншомовна підготовка працівників правоохоронних органів та сектору безпеки: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (21 квіт. 2017 р.)*. С. 139-142.

20. Солодар Л. В. Діалогічне мовлення – основний вид мовленнєвої діяльності при вивченні української мови як іноземної. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2011. № 2. С.163-164.
21. Сошенко С. М. Еволюція методів викладання іноземної мови. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2014. Вип. 1. С. 22-27.
22. Ставрук О. Комунікативний підхід до навчання англійської мови як засіб розширення словникового запасу учнів старшої школи. *Науковий онлайн збірник «Магістерські студії»*. 2022. Вип. 3. С.
23. Ставрук О. Комунікативний підхід до навчання англійської мови як засіб розширення словникового запасу учнів старшої школи. *Мат. студ. наук. конф. Чернівецького нац. у-ту ім. Ю. Федьковича (м. Чернівці, 12-24 квіт. 2022 р.)*. С. 257-258.
24. Старинець О. А. Використання методу ситуативного навчання у викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка, Психологія*. 2016. Вип. 8. С. 120-125.
25. Стойко С. В. Реалізація комунікативного підходу в навчанні іноземних мов. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 2011. Вип. 85. С. 220-223.
26. Толмачова І. М. Змістова характеристика дидактичної гри як методу навчання. *Молодий вчений*. 2016. № 2 (29). С. 406-411.
27. Федак З. Місце та роль рольової гри на уроці іноземної мови. *Молодь і ринок*. 2011. Вип. 7 (78). С. 151-155.
28. Хаджинова І. В. Використання методу драматизації на уроках англійської мови у початковій школі. *Актуальні проблеми науки та освіти: зб. матеріалів XXII підсумкової наук.-практ. конф. викладачів МДУ, м. Маріуполь, 7 лют. 2020 р. / за заг. ред. К. В. Балабанова*. Маріуполь: МДУ, 2020. С. 212-214.
29. Черниш В. В. Засоби формування іншомовної комунікативної компетенції у діалогічному мовленні. *Іноземні мови*. 2011. № 3. С. 15-22.

30. Черниш В. В. Навчання іншомовного діалогічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу. Навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах. *Іноземні мови*. 2012. № 4 (72). С. 11-27.
31. Черниш В. В. Контроль рівня сформованості компетенції у діалогічному мовленні. *Іноземні мови*. 2013. Вип. 1. С. 9-11.
32. Яковенко Л. І. Рольова гра як активний прийом навчання англійської мови у школі. *Іноземні мови*. 2015. № 2. С. 16-19.
33. Budnyk O., Fomin K., Novoselska N., Voitovych A. Preparing Teachers to Organize Dialogic Learning of Students: Communicative Aspect. *Revista Inclusiones*. 2020. № 7 (4). P. 117-129.
34. Budnyk O., Kotyk M. Use of Information and Communication Technologies in the Inclusive Process of Educational Institutions. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2020. № 7(1). P. 15-23.
35. Kachak T. Digital instruments of literary education of future primary school teachers in the conditions of distance learning. *Information Technologies and Learning Tools*. 2021. № 86 (6). P. 144-169.
36. Leshchenko H. Language competence as a component of professional communicative competence of future philology teachers. *Psychological and pedagogical foundations of humanization of the educational process in schools and universities*. 2015. № 1. P. 90-97.